

Utredning av Motorförarnas Helnykterhetsförbund

26 juni 2023

Ordlista

Begrepp	Definition
BFL	Bokföringslagen
BFNAR	Bokföringsnämndens allmänna råd
"EY" eller "Vi"	Ernst & Young AB
IOP	Idéburet offentligt partnerskap
ISRS 4400	International Standards of Related Services 4400. Detta är en revisionsstandard som syftar till att granskning har genomförts avseende utvalda granskningsåtgärder, i enlighet med särskild överenskommelse.
Kr	Svenska kronor
MHF	Motorförarnas Helnykterhetsförbund med organisationsnummer 802002-3399
TRV	Trafikverket
VD	Verkställande direktör

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	3
2.	Inledning.....	6
2.1	Bakgrund	6
2.2	Syfte.....	6
2.3	Metod och genomförande	6
2.4	Innehåll.....	8
2.5	Avgränsning	9
2.6	Konfidentialitet	9
3.	Organisation	10
3.1	Organisationsstruktur	10
3.2	MHF:s och dess dotterbolags resultat.....	10
3.3	Finansiärer	11
3.4	Personal.....	11
3.5	Slutsats organisation.....	11
4.	Bidragsgranskning	12
4.1	Avtal.....	12
4.2	Budgetuppföljning.....	15
4.3	Projektredovisning 2021-2022	17
4.3.1	Projektredovisning Vältebil 2021	18
4.3.2	Projektredovisning Vältebil 2022	20
4.3.3	Projektredovisning Konsumentstöd 2021	22
4.3.4	Projektredovisning Konsumentstöd 2022	24
4.3.5	Projektredovisning av ytterligare projekt finansierade av TRV	26
4.3.6	Organisationsbidrag	26
4.3.7	IOP	26
4.3.8	Projektredovisning Tylösandsseminariet 2021	27
4.3.9	Projektredovisning Trafiknykterhetens dag 2021	29
4.3.10	Projektredovisning Droglyftet och TN Transport 2022	30
4.4	Projektredovisning under 2023	30
4.5	Ersättningar till regioner.....	31
4.6	Ersättningar till dotterbolag	32
4.7	Lönekostnader och tidredovisning	33
4.8	Revision	34
4.9	Slutsats bidragsgranskning	34
5.	Slutsats och rekommendationer	36
5.1	Slutsats	36
5.2	Rekommendationer för framtida arbetssätt vid givande av projektbidrag till ideella föreningar	38
5.3	Rekommendationer till MHF	39
	Bilagor	41
	EY01 - MHF:s organisationsschema	42
	EY02 - Intervjuförteckning.....	43

1. Sammanfattning

Nedan sammanfattning bör läsas tillsammans med beskrivningarna i övriga delar av rapporten som beskriver granskningen i detalj.

Efter det inkommit en visselblåsning till TRV avseende att det kan förekomma felaktigheter i Motorförarnas Helnykterhetsförbunds ("MHF", med organisationsnummer 802002-3399) hantering av bidrag de mottagit från TRV, har TRV gett EY uppdraget att genomföra en fördjupad granskning. Uppdraget har delats in i två faser där syftet varit att utreda följande:

Fas I

- ▶ Granskning av MHF i syfte att besvara det som tas upp i visselblåsningen
- ▶ Granskning av två specifika projekt (Vältebil och Konsumentstöd) under perioden 2021 och 2022

Fas II

- ▶ Granskning av bidragshantering av bidrag givna från TRV till MHF under 2021 till 4 maj 2023
- ▶ granskning av förändringar MHF genomfört under 2023 i förhållande till avtalsefterlevnad av avtalen mellan TRV och MHF
- ▶ Utifrån genomförd granskning, EY:s rekommendationer till TRV för arbetssätt vid givande av projektbidrag till ideella föreningar

Vi genomförde dokumentgranskning och intervjuer med, för uppdraget, relevanta personer. Underlag som vi samlade in var bland annat avtal, rapportering från MHF till TRV och bokföringsmaterial.

Utifrån genomförd granskning är vår bedömning är att MHF i flertalet hänseenden inte efterlevt de avtalsvillkor som ställs i avtal som tecknats mellan TRV och MHF.

Gemensamt för samtliga projekt är att projektets totala kostnader inte har bokförts på sådant sätt att de totala kostnaderna direkt kan utläsas. Dessutom har inte medlen från TRV bokföringsmässigt hållits avskilt. Detta har inneburit att vi inte har haft möjligheten att bedöma huruvida medlen från TRV hållits inestående.

Medlen bör hållas avskilt under projekttiden och i enlighet med BFNAR 2012:1 (K3) bör intäkter realiseras i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. MHF har inte bokfört sina transaktioner i projekt på sådant sätt.

Med anledning av att kostnader i projekt inte bokförts på ett sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas, finns det en risk att MHF kan ha använt projektbidrag för ändamål som inte är projektrelaterade. I och med detta föreligger det också en risk att samma kostnad kan finansieras av flera bidragsgivare.

MHF har dessutom inte efterfyllt avtalet med TRV i den bemärkelsen att TRV skriftligen underrättas om förändringar i projektledningen gällande projekt Vältebil 2021.

Ett krav enligt avtalen mellan TRV och MHF är att projektets kostnader skall vara hänförliga till budgeten i ansökan. I intervjuer med MHF har det framkommit att ingen kontinuerlig budgetuppföljning genomförs under projekttiden, samt att det inte finns några interna

3 Utredning av MHF

styrdokument/riktlinjer angående budgetuppföljning. Eftersom bokföring inte skett på sådant sätt att projektens totala kostnader direkt kan utläsas, samt att ingen rutin avseende budgetuppföljning har funnits, förekommer det en risk gällande trovärdigheten i den ekonomiska redovisningen MHF delgivit TRV i samband med slutrapporteringen.

Vår bedömning är att MHF inte helt kan styrka faktiska kostnader inom ramen för granskade projekt, vare sig vad gäller lönekostnader eller övriga kostnader. Avseende lönekostnader har vi identifierat brister i MHF:s tillvägagångssätt för beräkning av den lönekostnad som återrapporteras till TRV. I och med det tillvägagångssätt som MHF tillämpar för beräkning av lönekostnad föreligger det risk att för höga lönekostnader rapporteras till TRV.

MHF har inte heller kunnat styrka regionens kostnader då MHF vidareförmedlat projektbidrag till dem. Detta eftersom MHF inte efterfrågat erforderlig återrapportering. Dessutom har fakturering från regioner skett på ett sådant sätt som inte är förenligt med BFL. MHF har också bokfört fakturor från regioner under fel period och därmed har kostnader belastat fel verksamhetsår. Detta är inte förenligt med BFNAR2012:1 (K3).

I projekt Konsumentstöd 2022 har vi identifierat att MHF har rapporterat felaktiga kostnader till TRV avseende kostnader för resor och arvoden. MHF har rapporterat för höga kostnader om totalt 39 636 kr.

I projekt Tylösandsseminariet 2021 har vi noterat att projektet drivs både i MHF och i Tylösandsseminariet AB. MHF är avregistrerat från moms, medan Tylösandsseminariet AB är registrerat för moms. När en ideell förening bedriver en verksamhet som annars är momspliktig, skulle det kunna föreligga en risk för att föreningen även blir momspliktig (skyldig att registrera sig för moms samt ta ut och redovisa moms på de momspliktiga tillhandahållandena), bland annat beroende på verksamhetens omfattning.

Av granskningen som vi har genomfört och material som vi har tagit del av har vi inte kunnat bedöma om de avvikelser som MHF gjort från efterlevnad av avtalen mellan TRV och MHF, varit medvetna eller om det berott på okunskap.

Av det som framgått i visseblåsningen har det förekommit en eller flera situationer för vilket vi dragit slutsats som är i linje med påståenden som tas upp i visseblåsningen. Det förekommer också påståenden som vi inte har kunnat dra en slutsats kring på grund av olika orsaker. Det har exempelvis berott på avsaknad av erforderliga underlag och att projektredovisning inte tillämpats fullt ut.

Den första tabellen nedan avser vår förklaring till färgkoder som i nästkommande tabell används för att presentera vår slutsats kring det som lyfts i visseblåsningen.

Tabell 1 - Förklaring färgkoder

Slutsats	Förklaring
	Baserat på den granskning som vi har genomfört har det förekommit en eller flera situationer för vilket vi dragit slutsats som är i linje med visseblåsningen.
	Baserat på den granskning som vi har genomfört har det förekommit en eller flera situationer som gjort det svårt för oss att utreda visseblåsningen vidare. Då vi inte kunnat gå vidare med att utreda påståendet föreligger det ändå en risk att påståendet stämmer.
	Baserat på den granskning som vi har genomfört har det förekommit en eller flera situationer för vilket vi dragit slutsats om att påståendet i visseblåsningen inte stämmer.

Tabell 2 - Slutsats visseblåsning

Sammanfattning visseblåsning	Slutsats
Dubblering av projektbidrag.	
Projektbidrag som överförts till andra enheter utan underlag.	
Ingen tidsredovisning sker. Årsarbetstiden överskrids.	
Projektmedel hålls ej åtskilda på separat konto.	

Projektmedel hålls ej inestående under projekttiden.	Yellow
P.g.a. likviditetsbrist så används projektbidrag direkt för att betala lön och hyra.	Yellow
Föreningen med sina dotterbolag går flertalet miljoner back varje år.	Green
Föreningen är oförmögen att hålla budgetar.	Green
Bokföring sker inte så att projektets totala kostnader direkt kan utläsas.	Green
Projektmedel har utbetalats till ideella föreningens egna aktiebolag.	Green
Projektmedel som överförts till regionala samt lokala avdelningar har inte använts för lönekostnader utan går sannolikt in i den lokala föreningens kassa	Yellow
TRV:s medel går till allmän kassa hos lokal förening och används inte till att betala lönekostnader. Arbete har utförts ideellt.	Yellow
Oseriös hantering av projektbidrag från TRV gällande MHF under 2021 till 2022.	Green
Flertalet anställda som slutat i organisationen känner till detta.	Yellow
Styrelseordföranden och flertalet anställda är involverade i detta.	Yellow

Slutligen vill vi också uppmärksamma att vi lämnat flertalet rekommendationer till TRV och MHF om åtgärder att vidta vid framtida arbetssätt, dessa återges i sin helhet i avsnitt 5.2 och 5.3.

2. Inledning

Med hänvisning till uppdragsbrevet signerat 18 april 2023¹ mellan Trafikverket ("TRV") och Ernst & Young AB ("EY" eller "vi"), Box 7850, 111 47 Stockholm, Sverige, avger EY denna rapport.

Rapporten summerar våra observationer, rekommendationer och slutsatser baserat på den granskning som utförts under perioden 18 april 2023 - 31 maj 2023.

2.1 Bakgrund

TRV har mottagit anonym visseblåsning avseende att det kan förekomma felaktigheter i Motorförarnas Helnykterhetsförbunds ("MHF", med organisationsnummer 802002-3399) hantering av bidrag de mottagit från TRV. Därmed önskade TRV att genomföra en fördjupad granskning av två projekt under perioden 2021-2022. Den fördjupade granskningen genomförs på helheten av de två projekten samt med fokus på vad som tagits upp i visseblåsningen.

Efter att inledande granskning genomförts (Fas I) ombads EY genomföra ytterligare granskning (Fas II). Fas II innefattade att utreda huruvida MHF följt avtalsskrivelser för de bidrag som de erhållit från TRV under 2021 fram till 4 maj 2023, dels analytiskt, dels via stickprov av kostnader. Fas II har även innefattat att granska MHF:s förändringar i arbetssätt under 2023 avseende efterlevnad av avtal med TRV. Granskningen genomförd i fas II har även innefattat att sammanställa våra rekommendationer till TRV för framtida arbetssätt vid givande av projektbidrag till ideella föreningar.

2.2 Syfte

Vi har utfört granskningen i syfte att utreda huruvida det finns felaktigheter i redovisningen MHF återrapporterat till TRV, samt för att besvara den anonyma visseblåsningen inkommen till TRV. Granskningen har även syftat till att ge rekommendationer till TRV för framtida arbetssätt vid givande av projektbidrag till ideella föreningar.

2.3 Metod och genomförande

EY:s granskning innefattade två faser vilka beskrivs nedan. En första analys gjordes för att granska påståendena i visseblåsningen, samt för att få en bättre förståelse för uppdragets förutsättningar för att sedan precisera vidare lämpliga granskningsåtgärder.

Fas I

Fas I innefattade en genomgång av underlag för ekonomisk återrapportering för de två utvalda projekten, Vältebil och Konsumentstöd, åren 2021 och 2022. Därtill genomfördes granskning av MHF för att besvara visseblåsningen, inkommen till TRV. Vi genomförde dokumentgranskning och intervjuer med, för uppdraget, relevanta personer.

Underlag som vi samlade in var bland annat avtal, rapportering från MHF till TRV och bokföringsmaterial för att analysera de granskade projektens samtliga kostnader och om kostnaderna i bokföringen överensstämmer med uppgifter lämnade av MHF i respektive slutrapport. Granskningen vi genomförde i fas I ledde till vidare granskningsförslag.

Genomförd granskning i fas I presenteras i avsnitt 3 och 4.

Fas I avrapporterades muntligt till TRV och innefattas även av denna skriftliga rapport.

---

¹ Notera att det i uppdragsbrev beskrivs att tillkommande granskningsåtgärder kommer beslutas via skriftlig korrespondens. Tillkommande granskningsåtgärder har beslutats 4 maj 2023.

Fas II

De mellan EY och TRV överenskomna granskningsåtgärderna i Fas II innefattade tre delar;

- ▶ granskning av bidragshantering av bidrag givna från TRV till MHF under 2021 till 4 maj 2023
- ▶ granskning av förändringar MHF genomfört under 2023 i förhållande till avtalsefterlevnad av avtalen mellan TRV och MHF
- ▶ utifrån genomförd granskning, EY:s rekommendationer till TRV för framtida arbetsätt vid givande av projektbidrag till ideella föreningar

Granskningsåtgärderna beskrivs nedan.

Granskning av bidragshantering av bidrag givna från TRV till MHF under 2021 till 4 maj 2023

Under perioden 2021 till 4 maj 2023 har TRV gett bidrag av olika slag till MHF. Tabellen nedan visar de bidrag TRV gett under angiven period.

Tabell 3- Översikt bidrag från TRV till MHF

Namn	Typ av bidrag	Period	Summa (kr)
Ta paus	Projektbidrag	2023-03-01-2023-12-31	691 800
Tylösandsseminariet studio	Projektbidrag	2023-01-09-2023-12-31	284 640
Upplysning om risker med droger och trafikfarliga mediciner	Projektbidrag	2023-03-01-2023-11-30	579 000
Rörlig media för bättre trafiksäkerhetsinformation och opinionsbildning	Projektbidrag	2023-03-01-2023-12-31	1 222 400
Konsumentstöd och konsultation alkolås och alkomätare i trafik	Projektbidrag	2023-03-01-2023-12-15	711 400
En kampanj i veckan	Projektbidrag	2023-03-15-2023-12-31	554 460
Droglyftet - Ett kunskapslyft om droger och trafik	Projektbidrag	2022-06-15-2023-05-31	236 000
Trafiknykter transport	Projektbidrag	2022-06-15-2023-05-31	417 000
IOP	IOP	2022-03-31 - 2023-03-20	2 000 000
Konsumentstöd	Projektbidrag	2022-01-15-2022-12-31	597 480
Vältebil	Projektbidrag	2022-01-15-2022-12-31	176 000
Tylösandsseminariet	Projektbidrag	2021-03-11-2021-11-03	250 000
Trafiknykterhetens dag	Projektbidrag	2021-03-11-2021-12-31	333 970
Konsumentstöd	Projektbidrag	2021-03-11-2022-01-31	370 000
Vältebil	Projektbidrag	2021-05-28-2021-10-30	160 040
Organisationsbidrag	Organisationsbidrag	2021	1 500 000

Vi har genomfört bidragsgranskning avseende de bidrag som TRV givit till MHF under ovan angiven period. Underlag som vi samlade in var bland annat avtal, rapportering från MHF till TRV och bokföringsmaterial för att analysera hur projekten bokförs. Vi har granskat projektens samtliga kostnader och om kostnaderna i bokföringen överensstämmer med uppgifter lämnade av MHF i respektive slutrapport.

Genomförd granskning presenteras i avsnitt 4.

Granskning av de förändringar MHF gjort under 2023 i förhållande till avtalsefterlevnad av avtalen mellan TRV och MHF

Under fas I informerades vi om att MHF uppmärksammat villkoren i avtalen mellan TRV och MHF och att MHF i samband med det har genomfört förändringar för att efterleva villkoren. Vi har därmed i fas II följt upp dessa förändringar. Uppföljningen gjordes genom intervjuer, dokumentgranskning och genomgång av bokföringsmaterial.

Genomförd granskning presenteras löpande i avsnitt 4.

EY:s rekommendationer till TRV för framtida arbetssätt vid givande av projektbidrag till ideella föreningar

EY genomförde 2022 en utredning åt TRV vilket resulterade i ett antal rekommendationer för TRV:s riktlinjer, rutiner och avtal avseende bidragshantering till ideella föreningar. Detta var ett av underlagen när TRV uppdaterade sina riktlinjer, rutinbeskrivning och avtal avseende projektbidrag till ideella föreningar. Vi har i samband med visseblåsningen som inkommit till TRV genomfört granskning av TRV:s riktlinjer och rutin i syfte att se över om vi har ytterligare rekommendationer att inkomma med.

Vår granskning har utgångspunkt i den inkomna visseblåsningen och rekommendationerna är uppkomna utefter det vi upptäckt i utredningen av MHF.

EY:s rekommendationer presenteras i avsnitt 5.2.

Fas II avrapporterades muntligt till TRV och innefattas även av denna skriftliga rapport.

2.4 Innehåll

Rapporten är utformad för att besvara det som vår granskning har innefattat att utreda, vilket beskrivs i avsnitten ovan. Rapporten innehåller fem olika huvudavsnitt, vilket illustreras i tabellen nedan. Respektive huvudavsnitt innehåller även underrubriker för att särskilja olika områden som berör respektive huvudområde.

Tabell 4 - Rapportens innehåll

Avsnitt	Beskrivning
1. Sammanfattning	I detta avsnitt framgår en sammanfattning av det som presenteras i resterande delar av rapporten.
2. Inledning	I detta avsnitt framgår syfte, bakgrund och metod för vår utredning. Även innehåll, begränsningar och konfidentialitet presenteras i detta avsnitt.
3. Organisation	I detta avsnitt presenteras den utredning som vi har gjort för att besvara visseblåsningen utefter påståenden som tas upp kopplat till MHF:s organisation.
4. Bidragsgranskning	I detta avsnitt framgår den granskning som vi har gjort avseende bidrag som TRV givit till MHF.
5. Slutsats och rekommendationer	I detta avsnitt presenteras vår samlade slutsats, samt våra rekommendationer till TRV och MHF.

I avsnitt 3 och avsnitt 4 inkluderas en avslutande underrubrik innehållande slutsats för avsnittet. Avsnitt 5 innehåller sedan en samlad slutsats och berör därmed slutsatser som presenteras i både avsnitt 3 och 4.

Den visseblåsning som inkommit till TRV besvaras genomgående i rapportens olika avsnitt. Tabellen nedan illustrerar en kortfattad beskrivning av de områden som tas upp i visseblåsningen och vart i rapporten som området besvaras av den utredning som vi har gjort.

Tabell 5 - Kortfattad beskrivning av visuellblåsningen och vart det besvaras i rapporten

Sammanfattning visuellblåsning	Avsnitt i rapporten
Dubblering av projektbidrag.	4.9
Projektbidrag som överförts till andra enheter utan underlag.	4.3.1
	4.3.2
	4.3.3
	4.3.4
Ingen tidsredovisning sker. Årsarbetstiden överskrids.	4.3.1
	4.3.2
	4.3.3
	4.3.4
	4.7
Projektmedel hålls ej åtskilda på separat konto.	4.3 med efterföljande underavsnitt
Projektmedel hålls ej inestående under projekttiden.	4.3 med efterföljande underavsnitt
P.g.a. likviditetsbrist så används projektbidrag direkt för att betala lön och hyra.	4.9
Föreningen med sina dotterbolag går flertalet miljoner back varje år.	3.2
Föreningen är oförmögen att hålla budgetar.	4.2
Bokföring sker inte så att projektets totala kostnader direkt kan utläsas.	4.3 med efterföljande underavsnitt
Projektmedel har utbetalats till ideella föreningens egna aktiebolag.	4.6
Projektmedel som överförts till regionala samt lokala avdelningar har inte använts för lönekostnader utan går sannolikt in i den lokala föreningens kassa	4.3.1
	4.3.2
	4.5
TRV:s medel går till allmän kassa hos lokal förening och används inte till att betala lönekostnader. Arbete har utförts ideellt.	4.5 4.9
Oseriös hantering av projektbidrag från TRV gällande MHF under 2021 till 2022.	4.3 med efterföljande underavsnitt
Flertalet anställda som slutat i organisationen känner till detta.	3.4
	5.1
Styrelseordföranden och flertalet anställda är involverade i detta.	5.1

2.5 Avgränsning

Uppdraget har avgränsats till att avse perioden 2021 till 4 maj 2023.

Uppdraget har avgränsats till att utreda MHF isolerat till de delar av MHF:s verksamhet vilka är finansierat av TRV.

EY:s rekommendationer för TRV:s framtida arbetssätt vid givande av projektbidrag till ideella föreningar är begränsat till de områden vi granskat i samband med denna utredning.

Uppdraget är inte att jämföras med en revision enligt International Standards on Auditing ("ISA") eller en översiktlig granskning enligt International Standards on Review Engagements ("ISRE"), och därmed görs inget bestyrkande av finansiell information eller interna rutiner i enlighet med standarderna.

Rådgivningen i sin helhet samt innehållet i våra rapporter utgör inte någon juridisk rådgivning.

2.6 Konfidentialitet

Denna rapport är endast avsedd att användas internt inom TRV. EY tar inget ansvar för om denna rapport används av någon annan eller i annat syfte än det som avsetts.

3. Organisation

MHF är en trafiksäkerhetsorganisation - med särskild inriktning mot trafiknykterhet. MHF är en ideell förening vars högsta beslutande organ är årsmötet, där förbundsstyrelsen och förbundsordförande väljs. Organisationen är uppdelad i sju regioner (Norr, Mitt, Bergslagen, Mälardalen, Väst, Öst och Skåne) och 112 lokalkontor². Bidrag från TRV betalas ut till MHF med organisationsnummer 802002-3399. MHF har dotterbolagen Isdar Holding AB med organisationsnummer 556777-1802, Tylösandsseminariet AB med organisationsnummer 556885-1454 och MHF TestLab AB med organisationsnummer 556108-4384.

3.1 Organisationsstruktur

I bilaga EY01 presenteras MHF:s organisationsstruktur, inkluderat regionerna och lokalkontoren. Regionerna är legala enheter med egna organisationsnummer. Lokalkontoren är också legala enheter med egna organisationsnummer. Delar av aktiviteterna MHF söker bidrag för utförts ute i landet av lokalkontoren.

3.2 MHF:s och dess dotterbolags resultat

MHF och dess dotterbolag har gått miljontals kr back under 2020 och 2021. I ansökan till projektbidrag från TRV försäkras MHF att de har ekonomisk kapacitet att genomföra projekten.

Eftersom föreningen har gjort flera miljoner kr i förlust de senaste två åren kan MHF få svårt att försäkra ekonomisk kapacitet i framtiden. Försäljningen av Aktiebolaget Svensk Bilprovning och Autosober, vilka MHF tidigare varit ägare av resulterade i stark likviditet för föreningen. Denna likviditet har föreningen sedan bland annat använt för att täcka upp förluster och för att bedriva fortsatt projektverksamhet när projektens kostnader överskridit erhållet projektbidrag. I intervjuer med MHF framgår det att aktieägartillskott utgått till exempelvis MHF Test Lab AB för att täcka upp förluster, där målsättningen i bolaget är att redovisa nollresultat.

I tabellen nedan presenteras MHF och dess dotterbolags resultat under 2020 och 2021³.

Tabell 6 - MHF och dess dotterbolags resultat 2020 och 2021

	Resultat 2021	Resultat 2020
MHF	-5 299 750	-15 215 051
Isdar Holding AB	-2 503 370	-13 081 749
MHF Test Lab AB	-1 644 048	-2 092 594
Tylösandsseminariet AB	-297 295	-81 900
Summa (kr)	-9 744 463	-30 471 294

Anmärkning

- MHF och dess dotterbolag har under 2020 och 2021 redovisat negativa resultat uppgående till flera miljoner kr. Återkommande förlustresultat kan göra det svårt för MHF att försäkra ekonomisk kapacitet i framtiden.

² Enligt MHF hemsida är organisationen uppdelad i 210 lokalkontor. Utifrån organisationsschema kan vi däremot utläsa 112.

³ Ingen årsredovisning för 2022 finns tillgänglig.

3.3 Finansiärer

Under 2021 hade MHF intäkter på 16 979 202 kr. Fördelningen av intäkterna presenteras i tabellen nedan. Bidrag från TRV motsvarade 15%⁴ av MHF:s totala intäkter.

Tabell 7 - MHF:s finansiärer 2021

Finansiering	Belopp
Medlemsavgifter	2 764 139
Socialstyrelsen	2 500 000
SAFF	837 000
Trafikverket	2 560 000
Folksam	300 000
Övriga bidrag	1 057 580
Tillväxtverket	13 790
Lotteriintäkter	4 477 082
Gåvor	15 021
Intäkter motorföraren	1 109 294
Intäkter internationella körkort	248 054
Intäkter konsulttjänster dotterbolag	595 016
Övrig nettoomsättning	502 216
Summa (kr)	16 979 192

3.4 Personal

Under de senaste tolv månaderna har två projektledare och även flera personer med andra roller slutat på MHF. Under genomförda intervjuer har det framkommit olika uppgifter gällande anledningen till personalomsättningen. En bild har varit att personalomsättningen har varit av normal karaktär såsom pension och att personer velat ta nästa steg i karriären. Det har även kommit uppgifter om att det har varit allmänt rörigt på kansliet med intriger och dålig personkemi, samt att föreningen varit ovillig att moderniseras. Coronapandemin har också varit en orsak som medarbetare angivit under intervjuer. Många medarbetare på kansliet har fortsatt att arbeta hemifrån efter pandemin, vilket inte fungerade för vissa personer då de ville träffa sina kollegor på plats.

Från intervjuer med tidigare anställda har det framkommit att flera försök gjordes att förnya och modernisera föreningen, men utan gehör från styrelsen. Det har även framkommit att tidigare anställda tyckt det varit märkligt att det inte funnits bättre system för tidredovisning på plats, samt att det sedan 2017 funnits systemstöd på plats för projektredovisning, men att det inte använts fullt ut, vilket resulterat i en osäkerhetsfaktor att inte helt och hållet ha kontroll på ekonomin. Vid intervjuer med andra personer från MHF har det framkommit att projektredovisning tillämpats.

3.5 Slutsats organisation

Efter genomförd granskning drar vi slutsatsen att föreningen och dess dotterbolag under 2020 och 2021 redovisat flertalet miljoner i negativt resultat. Återkommande förluster kan göra det svårt att försäkra ekonomisk kapacitet för framtida projekt.

⁴ $2\,560\,000 \text{ kr} / 16\,979\,202 \text{ kr} = 0,15 = 15\%$

4. Bidragsgranskning

Denna granskning sträcker sig mellan perioden 2021 och 4e maj 2023. Granskningen avser MHF:s hantering av de bidrag som TRV givit under perioden. Projektbidragen, som är föremål för granskningen, sträcker sig mellan 2021-2023, idéburet offentligt partnerskap ("IOP") sträcker sig mellan 2021-2022 och organisationsbidrag har avsett perioden 2021.

4.1 Avtal

Vi har granskat avtalsskrivelserna mellan TRV och MHF för de bidrag TRV givit MHF under perioden 2021 till 31 december 2023. Avtalsskrivelserna är identiska för projektbidragen under perioden 2021-2022. Under 2023 har avtalsskrivelserna kopplat till en del områden däremot ändrats. Nedan följer skrivelser vi anser vara av relevans för vårt uppdrag.

Figur 1- Utbetalning och skyldighet att hålla medlen avskilda - 2021-2022

Utbetalning och skyldighet att hålla medlen avskilda

Trafikverket betalar i normalfallet ut bidraget inom två veckor efter att avtal har växlats.

Bidraget betalas som huvudregel ut vid ett tillfälle.

Bidrag betalas ut endast till bidragsmottagarens bankgiro eller plusgirokonto.

Bidragsmottagaren är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda om inte annat anges i beslutet. Om projektbidrag tas emot på ett allmänt konto för inbetalningar ska det utan dröjsmål föras över till ett konto för projektet där det särskilda ändamålet framgår. Kontot får endast användas för projektbidrag från Trafikverket.

Bidraget ska hållas inestående på kontot, utan att sammanblandas med andra tillgångar, tills de används för avsett ändamål.

Figur 2- Utbetalning och skyldighet att hålla medlen avskilda - 2023

Utbetalning och skyldighet att hålla medlen avskilda

- Trafikverket betalar i normalfallet ut bidraget inom två veckor efter att avtal har växlats.
- Hela bidraget betalas som huvudregel ut vid ett tillfälle.
- Bidrag betalas ut endast till bidragsmottagarens bankgiro eller plusgirokonto.
- Bidraget utgör ingen omsättning och betalas därför ut utan att moms påförs.
- Bidragsmottagaren är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda i bokföringen. Detta görs genom användande av separat projektkod eller motsvarande vid bokföring av mottaget bidrag samt de händelser som bidraget används till. Särredovisningen ska göra det möjligt att ta ut olika rapporter ur bokföringen som visar alla projektets intäkter och kostnader.
- Bidraget ska hållas inestående på kontot under hela projekttiden, utan att sammanblandas med andra tillgångar, tills de används för avsett ändamål.

Ändringar i avtalsskrivelser

Bidragsmottagaren är enligt avtalet skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda. Under 2023 har dock avtalsskrivelsen utökats med att avse avskildhet i bokföringen. "Bidragsmottagare är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda i bokföringen. Detta görs genom användande av separat projektkod eller motsvarande vid bokföringen av mottaget bidrag samt de händelser som bidraget använts till"

Figur 3- Projektkostnader - 2021-2022 (inga ändringar i avtalsskrivelse under 2023)

Projektkostnader

Projektets kostnader ska kunna hänföras till budget i ansökan som ligger till grund för beslutet om projektbidrag, samt eventuella villkor i avtal eller senare skriftlig överenskommelse mellan Trafikverket och bidragsmottagaren.

Trafikverket kan föreskriva högsta belopp för vissa kostnader.

Vid behov av auktoriserad eller godkänd revisor kan en revisorskostnad om max 20.000 kr beviljas.

Projektbidrag får endast användas på det sätt som framgår av avtalet och för kostnad som är skäligen.

För att bidragsmottagaren ska få disponera medlen på annat sätt krävs Trafikverkets skriftliga medgivande.

Endast om det anges i beslutet får projektbidrag användas för aktiviteter eller resor utomlands.

Figur 4- Projektets redovisning - 2021-2022

Projektets redovisning

Projektets omfattning och tidsplan framgår av växlat avtal. Projektlängd kan variera. Datum för när ett projekt börjar eller slutar får ändras endast med Trafikverkets skriftliga medgivande.

Bidragsmottagaren ska redovisa projektet i en Slutrapport för projektbidrag. Redovisning ska lämnas senast den dag som anges i avtalet.

Redovisningen ska vara godkänd av firmatecknare.

En redovisning ska innehålla de uppgifter som efterfrågas av Trafikverket. Bidragsmottagaren ska även lämna de underlag som Trafikverket eventuellt begär för granskning av redovisningen.

Redovisning ska ske mot den budget som godkänts för projektet. Eventuella avvikelser ska anges och kommenteras.

Till redovisningen ska ett revisorsintyg bifogas.

För projekt som beviljats bidrag över fem prisbasbelopp ska revisorn vara godkänd eller auktoriserad av Revisorsnämnden.

Bidragsmottagaren ska redovisa projektets ekonomiska utfall. Bokföring ska ske så att projektets totala kostnader och intäkter direkt kan utläsas. Tillämpliga bokföringsregler ska följas.

Trafikverket godkänner inte utdrag ur hela bidragsmottagarens balans- eller resultaträkning som redovisning.

Figur 5- Projektets redovisning - 2023

Projektets redovisning

Bidragsmottagaren ska redovisa projektet i en Slutrapport för projektbidrag, samt bifoga utdrag ur huvudbok för den projektkod el dyl som använts vid bokföring av händelser kopplat till projektbidraget. Trafikverket godkänner inte utdrag ur hela bidragsmottagarens balans- eller resultaträkning som redovisning.

Redovisningen ska lämnas senast den dag som anges i avtalet. I normalfallet senast tre månader efter projektavslut. Redovisningen ska innehålla de uppgifter som efterfrågas av Trafikverket. Bidragsmottagaren ska även lämna de underlag som Trafikverket eventuellt begär för granskning av redovisat projekt. Vid granskning ska underlag för kostnader kunna lämnas in i form av tidsredovisning, lönespecifikationer, fakturaunderlag etc.

Redovisningen ska vara godkänd av firmatecknare.

Redovisning ska ske mot den budget som godkänts för projektet. Eventuella avvikelser ska anges och kommenteras.

Revisorsintyg ska lämnas vid slutredovisning. Vid bidrag under fem (5) prisbasbelopp (262.500 kronor år 2023) räcker det med föreningens valda revisor. Vid bidrag större än fem (5) prisbasbelopp (mer än 262.500 kronor år 2023) ska revisorn vara godkänd eller auktoriserad av Revisorsnämnden. Revisorsintyget ska lämnas enligt mall som Trafikverket tillhandahåller.

Ändringar i avtalsskrivelser

Bokföringen ska enligt avtalen 2021-2022 ske så att projektets totala kostnader och intäkter direkt kan utläsas där tillämpliga bokföringsregler ska följas. Under 2023 har den avtalsskrivelsen tagits bort och i stället är nu bidragsmottagaren skyldig att "bifoga utdrag ur huvudbok för den projektkod el dyl. som använts vid bokföring av händelser kopplat till projektbidraget. TRV godkänner inte utdrag ur hela bidragsmottagarens balans- eller resultaträkning som redovisning".

Figur 6- Kontakta Trafikverket vid viktigare ändringar av projekt - 2021

Kontakta Trafikverket vid viktigare förändringar

Kontakta Trafikverket skriftligen om:

- bidragsmottagaren behöver göra ändring i projektet, till exempel en omfördelning mellan budgetposter eller ändring av tidsplan,
- projektledningen byts ut helt eller delvis,
- bidragsmottagaren ändrar uppgift om adress, telefon eller e-post för sig eller sin kontaktperson,
- bidragsmottagaren behöver ytterligare tid med sin redovisning.

Skäl för ändringarna ska anges och där så behövs ska reviderad projektplan bifogas.

För att äga giltighet ska ändringar bekräftas av Trafikverket.

Ange alltid diarienummer vid kontakt med Trafikverket

Figur 7- Kontakta Trafikverket vid viktigare ändringar av projekt - 2022

Kontakta Trafikverket vid viktigare ändringar av projektet

Bidragstagaren är skyldig att skriftligen kontakta Trafikverket om:

- bidragsmottagaren behöver göra ändring i projektet, till exempel en omfördelning mellan budgetposter eller ändring av tidsplan,
- projektledningen byts ut helt eller delvis,
- ändring sker av organisationens firmatecknare,
- bidragsmottagaren ändrar uppgift om adress, telefon eller e-post för sig eller sin kontaktperson,
- bidragsmottagaren behöver ytterligare tid för sin redovisning.

Skäl för ändringarna ska anges och där så behövs ska reviderad projektplan bifogas.

För att äga giltighet ska ändringar godkännas och bekräftas av Trafikverket.

Ange alltid diarienummer vid kontakt med Trafikverket

Figur 8- Kontakta Trafikverket vid viktigare ändringar av projekt - 2023

Kontakta Trafikverket vid viktiga förändringar

Bidragsmottagaren är skyldig att skriftligen kontakta Trafikverket om:

- bidragsmottagaren behöver göra ändring i projektet, till exempel en omfördelning mellan budgetposter. Omallokering mellan budgetposter upp till 10 procent av totalbeloppet är tillåtet utan att Trafikverket kontaktas,
- ändring av tidsplan. Datum för när ett projekt börjar eller slutar får ändras endast med Trafikverkets skriftliga medgivande,
- projektledningen byts ut helt eller delvis,
- ändring sker av organisationens firmatecknare,
- bidragsmottagaren ändrar uppgift om adress, telefon eller e-post för sig eller sin kontaktperson,
- bidragsmottagaren behöver ytterligare tid för sin redovisning.
- bidragsmottagaren försatts i rekonstruktion eller konkurs.

Ändringar i avtalskrivelser

Bidragsmottagaren är enligt avtalet skyldig att kontakta TRV skriftligen vid särskilda omständigheter, vilket anges i avtalet. 2023 har det i avtalet förtydligats att om allokering mellan budgetposter upp till 10 procent av totalbeloppet är tillåtet utan att TRV kontaktas. Detta framgick inte i avtalen under 2021 och 2022.

4.2 Budgetuppföljning

I samband med projektansökan bifogar MHF en preliminär budget över projektet, i vilket förväntade kostnader och antal timmar uppskattas. I samband med slutrapporteringen presenteras hur väl utfallet av projektet stämmer överens med den initiala budgeten. I intervjuer med MHF framgår det att det har saknats rutiner för budgetuppföljning under projektens gång. Det framgår även att inga interna styrdokument såsom rutinbeskrivningar eller riktlinjer existerar angående budgetuppföljning.

I samband med försäljningen av Aktiebolaget Svensk Bilprovning mottog MHF omkring 90 miljoner kr, vilket har resulterat i att föreningen har haft en god likviditet genom åren. Eftersom föreningen har haft god likviditet har det på MHF inte betraktats problematiskt när kostnader överskrider budget. Vid sådana händelser står föreningen för mellanskillnaden från egen kassa.

I tabellerna nedan illustreras den budget MHF beviljats i projektbidrag från TRV i relation till den slutrapportering MHF rapporterat till TRV.

Tabell 8 - Jämförelse budget mot återrapportering för projekt Vältebil 2021

	Budget	Slutrapport	Differens	Procentuell avvikelse från totalbeloppet
Löner projektledning	-10 000	-10 000	-	-
Administration	-3 200	-2 800	400	0,3%
Resor	-8 000	-4 800	3 200	2,6%
Arvoden	-72 000	- 81 600	-9 600	8,3%
Lokaler	-10 000	-	10 000	8,6%
Information	-3 000	-6 225	-3 225	2,8%
Revision	-9 840	-	9 840	8,5%
Övrigt	-	-9 840	-9 840	8,5%
Summa (kr)	-116 040	-115 265	775	

Tabell 9 - Jämförelse budget mot återrapportering för projekt Vältebil 2022

	Budget	Slutrapport	Differens	Procentuell avvikelse från totalbeloppet
Löner projektledning	-18 000	-36 400	-18 400	10,4%
Administration	-8 750	-	8 750	5%
Resor	-13 500	-27 315	-13 815	7,8%
Arvoden	-96 000	- 82 200	13 800	7,8%
Lokaler	-	-	-	-
Information	-15 000	-4 475	10 525	6%
Revision	-	-	-	-
Övrigt	-25 000	- 38 202	-13 202	7,5%
Summa (kr)	-176 250	-188 592	-12 342	

Tabell 10 - Jämförelse budget mot återrapportering för projekt Konsumentstöd 2021

	Budget	Slutrapport	Differens	Procentuell avvikelse från totalbeloppet
Löner projektledning	-300 000	-316 753	-16 753	4,5%
Personalkostnader	-12 570	-	12 570	3,4%
Resekostnader	-4 525	-	4 525	1,2%
Hotellkostnader	-20 950	-	20 950	5,7%
Köpta tjänster	-6 704	-	6 704	1,8%
Administration	-4 190	-	4 190	1,1%
Webbkostnad	-16 910	-	16 910	4,6%
Aktivitetskostnad	-3 436	-	3 436	1%
Telefon, porto, frakter	-	-	-	-
Arvoden	-	-18 932	-18 932	5,1%
Revision	-	-14 875	-14 875	4%
Övrigt	-	-454	-454	<0,1%
Summa (kr)	-370 000	-351 014	18 986	

Tabell 11 - Jämförelse budget mot återrapportering för projekt Konsumentstöd 2022

	Budget	Slutrapport	Differens	Procentuell avvikelse från totalbeloppet
Löner projektledning	-470 980	-568 512	-97 532	16,3%
Administration	-6 000	-	6 000	1%
Resor	-21 000	-24 600	-3 600	<0,1%
Arvoden	-28 000	-18 933	9 067	1,5%
Lokaler	-	-	-	
Information	-11 500	-	11 500	1,9%
Annat	-46 000	-42 000	4 000	<0,1%
Revision	-14 000	-15 313	-1 313	<0,1%
Summa (kr)	-597 490	-669 358	-71 868	

Av ovan tabeller går det att utläsa att det i slutrapport förekommer avvikelser/omallokeringar mot budget. I avtalen mellan TRV och MHF framgick det under 2021 och 2022⁵ inte hur stor avvikelse som tillåts innan TRV skriftligen ska informeras. Under 2023⁶ har skrivelsen uppdaterats och omallokering upp till 10% är tillåten utan att TRV skriftligen informeras.

Av ovan tabeller förekommer avvikelse på över 10% i projekt Vältebil 2022 samt projekt Konsumentstöd 2022. Dock överstiger slutrapporterade belopp på totalen det bidrag som TRV har beviljat till MHF. När projektet blivit dyrare än det bidrag de beviljats av TRV har MHF tillskjutit egna medel till projektet.

Vid intervju har det framkommit att MHF under 2023 arbetar med att förändra sina rutiner avseende budgetuppföljning. Projektledare kommer, enligt intervjuer med MHF, att vara ansvarig för uppföljning av budget. MHF kommer även att ha en intern controllerfunktion som ser över projektens ekonomi och kostnader för MHF, samt arbetar aktivt i projekten.

Vid tidpunkten för denna utredning fanns inte material avseende budgetuppföljning tillgängligt.

Anmärkingar

- ▶ MHF har saknat rutiner för budgetuppföljning under projektens gång i de projekt som TRV givit bidrag till. Vi rekommenderar MHF att skapa rutin för budgetuppföljning i projekt. Detta för att säkerställa att utfall ligger i nivå med budget eller för att fånga upp eventuella avvikelser.
- ▶ MHF saknar interna styrdokument såsom rutinbeskrivningar eller riktlinjer angående budgetuppföljning i projekt. Vi rekommenderar MHF att skapa rutinbeskrivning och mallar för budgetuppföljning av projekt. Detta för att projektledare inom MHF ska kunna genomföra budgetuppföljning på ett enhetligt sätt.

4.3 Projektredovisning 2021-2022

MHF har under 2021 fram till 4 maj 2023 haft tre olika redovisningssystem. Under 2021 användes Hogia fram till december 2021 då MHF bytte till Vimsa. I juli 2022 bytte MHF sedan till Fortnox, vilket är det bokföringssystem MHF använt vid tidpunkt för genomförande av denna granskning. Samtliga redovisningssystem har möjliggjort för projektredovisning, vilket vi har haft möjlighet att följa upp genom överföringen till Fortnox. MHF har tillämpat projektredovisning för de projekt TRV givit bidrag till. Däremot har projektredovisning inte tillämpats fullt ut i projekten, vilket beskrivs mer utförligt i avsnitten som följer.

⁵ Se Figur 6 och Figur 7.

⁶ Se Figur 8

Vi har fått tillgång till MHF:s nuvarande redovisningssystem Fortnox och sett över projektens samtliga transaktioner och inhämtat underlag för dessa. Genom granskning av projekten Vältebil 2021 och 2022, samt projekten Konsumentstöd 2021 och 2022 har vi noterat att projektbidragen har hanterats på olika sätt i redovisningen. Hur projektredovisningen har hanterats i de olika projekten beskrivs i avsnitten som följer. I avsnitten nedan följer beskrivning av projektredovisningen för respektive projekt samt huruvida projektredovisningen överensstämmer med den slutrapport som rapporterats till TRV.

4.3.1 Projektredovisning Vältebil 2021

Projekt Vältebil 2021 pågick under perioden 28 maj 2021 till 30 oktober 2021.

Enligt de avtal MHF tecknat med TRV avseende projektbidrag skall TRV skriftligen meddelas om projektledningen helt eller delvis byts ut. I ansökan för projekt Vältebil 2021 stod Lars Olov som projektledare. Under intervjuer med MHF har det framkommit att Lars Olov inte var delaktig i genomförandet av projektet, utan att det projektledes i sin helhet av Göran Sydhage. Trots detta stod Lars Olov som ansvarig projektledare i slutrapporten. TRV har bekräftat att de inte har någon skriftlig dokumentation på att MHF meddelat dem om bytet av projektledare, vilket är ett krav enligt avtalet.

I projektet har MHF bokfört bidraget från TRV direkt som intäkt i projektredovisningen. MHF har i projektet inte tagit upp intäkterna i samband med att kostnader realiserats. Bokning av inbetalningen av bidraget har mot kassa/bank gjorts på allmänt transaktionskonto.

Vi har tagit ut projektredovisningen för ovan angiven period och jämfört mot det som MHF rapporterat som utfall till TRV i slutrapport. I tabellen nedan illustreras kostnader enligt projektredovisningen i jämförelse mot vad som rapporterats till TRV.

Tabell 12 - Jämförelse mellan kostnader i projektredovisningen mot slutrapport för Vältebil 2021

	Beviljat belopp	Projektredovisning	Slutrapport	Differens projektredovisning mot slutrapport
Löner projektledning	10 000	-	-10 000	10 000
Administration	3 200	-	-2 800	2 800
Resor	8 000	-	-4 800	4 800
Arvoden	72 000	-	-81 600	81 600
Lokaler	-	-	-	-
Information	3 000	-6 225	-6 225	-
Revision	-	-	-	-
Övrigt	9 840	-	-9 840	9 840
Summa (kr)	106 040	-6 225	-115 265	109 040

Av tabellen ovan går det att utläsa en differens om 109 040 kr mellan projektredovisningen och det som framgår i slutrapporten till TRV.

Under intervjuer har MHF, i den mån det varit möjligt, inkommit med förklaringar och underlag till differenserna. Dessa beskrivs nedan.

Löner

Totalt har, enligt vad som framgått under intervju, 25 arbetstimmar utförts i projektet till en kostnad om 450 kr per timme. Detta leder till en total kostnad om 11 250 kr, varav 10 000 kr framgår i slutrapport till TRV. Det är två personer som har utfört arbetet. Enligt MHF har timkostnaden på 450 kr för projektet beräknats genom att månadslönen dividerats med nerlagda timmar under månaden. Vi har inte erhållit underlag för den tid som lagts ner i projektet. Enligt vad som framgick i intervju förde de två individerna individuella tidsrapporter och då personerna har slutat på MHF har underlag inte hittats. Lönekostnader har, enligt vad som angivits under intervju, bokats på konto 7210, vilket är kontot som används för löner i hela MHF:s verksamhet. Kostnaderna för löner har således hållits utanför projektredovisningen.

Administration

Enligt vad som framgått i intervju har ca 7 timmar utförts av medarbetare från MHF:s projektgrupp. Vi har inte erhållit underlag som bekräftar hur kostnaden har räknats ut och vi har inte erhållit underlag för den tid som lagts ner i projektet. Enligt vad som framgick i intervju förde medarbetarna individuella tidsrapporter och då personerna har slutat på MHF har underlag inte hittats. Kostnaderna har enligt vad som angivits under intervju, bokats på konto 7210.

Resor, arvoden och övrigt

Kostnaderna för resor, arvoden och övrigt har enligt vad som framgått i intervjuer fastställts enligt ett poängsystem. Detta avser ett poängbedömningssystem som MHF själva utvecklade som en modell för att bestämma hur stora medel som skulle betalas ut till respektive region och lokalkontor.

Regionerna och lokalkontoren rapporterade i en mall vilka aktiviteter de utfört. Mallen har upprättats av MHF. I mallen ingick det att rapportera datum, antal timmar, antal funktionärer, vilken aktivitet som utfördes och hur många de fick kontakt med under aktiviteten. Utifrån det som fylldes i mallen delade MHF ut poäng utefter ett antal kriterier. Varje poäng var värt omkring 900 kr.

Utifrån detta poängsystem har MHF sedan betalat ut pengar till regioner och lokalkontor. TRV:s kontaktperson ska, enligt vad som framgått under intervju, ha godkänt att MHF tillämpat detta poängsystem.

Under 2021 har MHF i ansökan angivit att de planerat för 200 demonstrationer och utfallet enligt vad som framgått i intervju och slutrapport till TRV ska ha uppgått till 969 demonstrationer.

Vi har inte erhållit underlag för hur MHF beräknat den kostnad som framgått i slutrapport till TRV.

Information

Avseende kostnadsposten information stämmer kostnader i projektredovisningen mot vad som har framgått i slutrapport till TRV. Vi har genomfört granskning av underlag till verifikationen som ingår i denna post. Erforderliga underlag finns.

Anmärkningar

- ▶ MHF har inte efterföljt avtalet med TRV i den bemärkelsen att TRV skriftligen underrättas om förändringar i projektledningen. Vi rekommenderar MHF att framöver, i enlighet med avtalen mellan TRV och MHF, skriftligen underrätta TRV vid viktigare förändringar.
- ▶ Det bidrag som TRV betalat ut till MHF avseende projekt Vältebil 2021 har inte hållits helt avskilt i bokföringen. I avtal mellan MHF och TRV framgår att bidragsmottagaren är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda.
- ▶ I enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd ("BFNAR") 2012:1 (K3) bör intäkter realiseras i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. Vi rekommenderar MHF att bokföra projektbidrag i enlighet med BFNAR för K3 genom att boka bidrag som

skuld fram till dess att det utnyttjas. I samband med att bidrag nyttjas kan MHF bokföra kostnaden som uppstår och samtidigt realisera intäkten.

- ▶ Då MHF inte har bokfört samtliga projektrelaterade transaktioner mot projektkod och inte efterföljt BFNAR 2012:1 (K3) avseende hur medel med återbetalningsskyldighet bör bokföras har vi inte kunnat bedöma om projektmedel hållits inestående under projekttiden.
- ▶ MHF har inte efterföljt avtalet med TRV i den bemärkelsen att MHF inte har bokfört på sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas. Det föreligger därmed en risk att samma kostnad rapporteras till flera bidragsgivare då MHF inte genomfört projektredovisning fullt ut.
- ▶ Med anledning av de fyra anmärkningarna ovan, rekommenderar vi MHF att bokföra projektrelaterade transaktioner mot aktuell projektkod och i enlighet med BFNAR för K3.
- ▶ Vi har för projekt Vältebil 2021 inte erhållit underlag som bekräftar hur MHF kommit fram till en lönekostnad om 450 kr per timme.
- ▶ Vi har för projekt Vältebil 2021 inte erhållit underlag som bekräftar den kostnad för administration som MHF angivit i slutrapport till TRV.
- ▶ MHF har för projekt Vältebil 2021 tillämpat ett poängsystem för att beräkna ersättning som utgått till regioner och lokalkontor. Vi har inte erhållit erforderliga underlag för hur MHF beräknat denna kostnad som sedan framgått i slutrapport till TRV som kostnad för resor, arvoden och övrigt.

4.3.2 Projektredovisning Vältebil 2022

Projekt Vältebil 2022 pågick under perioden 15 januari 2022 till 31 december 2022. I projektet har MHF bokfört bidraget från TRV direkt som intäkt i projektredovisningen och bokning mot kassa/bank har gjorts på allmänt transaktionskonto. Av kostnaderna som går att utläsa i projektredovisningen förekommer det under 2021 en del kostnader mot projektkoden.

Vi har tagit ut projektredovisningen för ovan angiven period och jämfört mot det som MHF rapporterat som utfall till TRV i slutrapport. I tabellen nedan illustreras kostnader enligt projektredovisningen i jämförelse mot vad som rapporterats till TRV.

Tabell 13 - Jämförelse mellan kostnader i projektredovisningen mot slutrapport för Vältebil 2022

	Beviljat belopp	Projektredovisning	Slutrapport	Differens projektredovisning mot slutrapport
Löner projektledning	18 000	-	-36 400	36 400
Administration	8 750	-	-	
Resor	13 500	-3 105	-27 315	24 210
Arvoden	96 000	-19 200	- 82 200	63 000
Lokaler	-	-	-	-
Information	15 000	-4 475	-4 475	-
Revision	-	-	-	-
Övrigt	25 000	-38 202	- 38 202	-
Summa (kr)	176 250	-64 982	-188 592	123 610

Av tabellen ovan går det att utläsa en differens om 123 610 kr mellan projektredovisningen och det som framgår i slutrapporten till TRV.

Det poängsystem som MHF använde för projekt Vältebil 2021 har inte använts i projekt Vältebil 2022.

Under intervjuer har MHF i den mån det varit möjligt för dem inkommit med förklaringar och underlag till differenserna. Dessa beskrivs nedan.

Löner

TRV har beviljat medel för 40 timmar till en kostnad om 450 kr per timme. Projektledningen har arbetat 70 timmar och MHF har tillämpat ett timarvode om 520 kr. Till grund för antalet timmar ligger projektledarens individuella tidrapport.

Vi har erhållit beräkningsunderlag för hur MHF beräknat att lönekostnaden per timme motsvarar 520 kr. Till grund för beräkningen av timkostnad ligger projektledarens månadslön samt lönebikostnader. Lönebikostnader avser sociala avgifter, semesterersättning, pension och löneskatt. MHF har beräknat timkostnaden genom att summera månadslönen med lönebikostnad. Summan av detta har sedan dividerats med 0,85 för att motsvara den arbetstid som uppskattningsvis arbetas under ett år. Faktorn har exempelvis använts för att exkludera röda dagar. Summan av detta har sedan dividerats med 167 (antalet timmar på en månad) för att komma fram till kostnaden per timme.

Genom den beräkning som beskrivs ovan, har MHF inte beaktat lönerevision som ägt rum under projektets period. Beräkningen av kostnad per timme utgår från månadslön efter lönerevision.

Enligt beräkningsunderlag och sammanställning av nedlagd tid som vi tagit del av framgår även att ytterligare en person lagt 8 timmar på projektet. Kostnaden för detta har inte redovisats i slutrapport till TRV.

Kostnaderna för löner har hållits utanför projektredovisningen.

Resor och arvoden

Enligt vad som framgått i intervju och underlag som vi erhållit avser kostnaderna för resor och arvode, ersättning som utgått till regioner. Posten resor avser transporter av vältebil mellan olika arrangemang. Ersättning till regionerna har uppgått till 45 kr per mil. Posten arvode avser ersättning för utfört arbete av lokala funktionärer. Detta arvode är avsett för att täcka lokala omkostnader för lokalt arbete. MHF har infört ett tak för vilket de ersätter regionerna för maximalt tre personer m 120 kr per timme. Vid flera utförda aktiviteter kan fler än tre personer delta, men MHF betalar ersättning för maximalt tre personer till regionerna.

Det underlag som vi har erhållit avseende ersättning som utgått till regionerna avser fakturor som regionerna skickat till MHF. Fakturorna är uppbyggda utefter samma mall. Fakturorna innehåller uppgift om mottagare, fakturadatum, avsändare, bankgiro/plusgiro, kontaktperson, samt specifikation för vad fakturan avser och till vilket belopp den uppgår. Fakturorna saknar däremot information om när affärshändelsen inträffade. Dessutom saknas tydlig information om vad fakturan avser då det inte framgår vilka tillfällen som kostnaderna hänförs till. Regionerna har skickat en samlad faktura för aktiviteter som utförts vid flertalet tillfällen.

I projektet förekommer tre fakturor som fakturerats från tre olika regioner. Två av dessa har fakturerats till MHF under 2023, dvs utanför perioden för projektet. MHF har under 2022 inte bokfört något upplupen kostnad för dessa, men har bokat kostnaden i projektet under 2023. Därav har kostnaderna inte framgått i projektredovisningen när vi tagit ut projektredovisningen för den period som projekt Vältebil 2022 pågått. Kostnaderna för dessa två fakturor uppgår till totalt 87 210 kr.

Information och övrigt

Avseende kostnadsposterna information och övrigt stämmer kostnader i projektredovisningen mot vad som har framgått i slutrapport till TRV. Vi har genomfört granskning av underlag till verifikationerna som ingår i dessa poster. Erforderliga underlag finns.

Anmärkningar

- ▶ Det bidrag som TRV betalat ut till MHF avseende projekt Vältebil 2022 har inte hållits helt avskilt i bokföringen. I avtal mellan MHF och TRV framgår att bidragsmottagaren är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda.
- ▶ I enlighet med K3 bör intäkter realiserars i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. Vi rekommenderar MHF att bokföra projektbidrag i enlighet med K3 genom att boka bidrag som skuld fram till dess att det utnyttjas. I samband med att bidrag nyttjas kan MHF bokföra kostnaden som uppstår och samtidigt realisera intäkten.
- ▶ Då MHF inte har bokfört samtliga projektrelaterade transaktioner mot projektkod och inte efterföljt K3 avseende hur medel med återbetalningsskyldighet bör bokföras har vi inte kunnat bedöma om projektmedel hållits inestående under projekttiden.
- ▶ MHF har inte efterföljt avtalet med TRV i den bemärkelsen att MHF inte har bokfört på sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas. Det föreligger därmed en risk att samma kostnad rapporteras till flera bidragsgivare då MHF inte genomfört projektredovisning fullt ut.
- ▶ Med anledning av de fyra anmärkningarna ovan, rekommenderar vi MHF att bokföra projektrelaterade transaktioner mot aktuell projektkod och i enlighet med BFAR för K3.
- ▶ MHF:s beräkning av kostnad per timme utgår från månadslön efter lönerrevision. Den månadslön som gällde före lönerrevision har inte beaktats i beräkningen även om projektet pågått även under perioden före lönerrevision. Detta kan leda till en högre timkostnad än om faktiskt lön under projektets period hade beaktats.
- ▶ Fakturering från regioner som belastat projekt Vältebil 2022 saknar information om när affärshändelsen inträffade. Dessutom saknas tydlig information om vad fakturan avser då det inte framgår vilka tillfällen som kostnaderna hänför sig till. Enligt bokföringslagen ("BFL") 5 kap 7§ ska verifikationer innefatta sådana uppgifter. Vi rekommenderar MHF att de säkerställer att deras verifikationer efterföljer krav som ställs i BFL.
- ▶ MHF har inte bokat upplupen kostnad för två fakturor som fakturerats från regioner till MHF under 2023, men som MHF rapporterat till TRV i slutrapport för projekt Vältebil 2022. Att MHF inte har bokat upplupen kostnad och därmed att kostnaden belastat fel verksamhetsår efterföljer inte K3. Vi rekommenderar MHF att bokföra kostnader i enlighet med K3.

4.3.3 Projektredovisning Konsumentstöd 2021

Projekt Konsumentstöd 2021 pågick under perioden 11 mars 2021 till 31 januari 2022. I projektet har MHF bokfört bidraget från TRV som intäkt i projektredovisningen och bokning mot kassa/bank har gjorts på allmänt transaktionskonto. Av kostnaderna som går att utläsa i projektredovisningen förekommer det kostnader som bokats mot projektkod.

Vi har tagit ut projektredovisningen för ovan angiven period och jämfört mot det som MHF rapporterat som utfall till TRV i slutrapport. I tabellen nedan illustreras kostnader enligt projektredovisningen i jämförelse mot vad som rapporterats till TRV.

Tabell 14 - Jämförelse mellan kostnader i projektredovisningen mot slutrapport för Konsumentstöd 2021

	Beviljat belopp	Projektredovisning	Slutrapport	Differens projektredovisning mot slutrapport
Löner projektledning	300 715	-	-316 753	316 753
Resekostnader	12 570	-798	-	-798
Hotellkostnader	4 525	-	-	-
Köpta tjänster	20 950	-	-	-
Administration	6 704	-	-	-
Webbkostnad	4 190	-	-	-
Inköp av alkoholås	16 910	-	-	-
Telefon, porto, frakter	3 436	-	-	-
Arvoden		-18 932	-18 932	-
Revision		-14 875	-14 875	-
Övrigt		-454	-454	-
Summa (kr)	370 000	-35 059	-351 014	315 954

Av tabellen ovan går det att utläsa en differens om 315 954 kr mellan projektredovisningen och det som framgår i slutrapporten till TRV.

Under intervjuer har MHF i den mån det varit möjligt för dem inkommit med förklaringar och underlag till differenserna. Dessa beskrivs nedan.

Löner

650 timmar har utförts av projektledningen till en kostnad om 487,31 kr per timme. Detta leder till en total kostnad om 316 751,5 kr, vilket motsvarar en differens om 1,5 kr mot vad som framgår i slutrapport till TRV. Det är projektledaren som har arbetat 650 timmar i projektet. Till grund för antalet timmar ligger projektledarens individuella tidsrapport. Enligt MHF har timkostnaden beräknats fram enligt samma princip som ovan beskrivs för projekt Vältebil 2022. Det som skiljer beräkningarna åt är att 168 dagar i stället för 167 dagar har använts som antalet timmar på en månad. Enligt vad som framkommit under intervju har tid från kommunikationsavdelningen inte tagits upp i projektet och inte heller framgått i slutrapport till TRV. Det avser uppskattningsvis 80 timmar om 420 kr per timme.

Kostnaderna för löner har hållits utanför projektredovisningen.

Resekostnader

Den resekostnad om 798 kr som framgår i projektredovisningen, har inte angivits i slutrapport till TRV.

Arvoden

Avseende kostnadsposten arvoden stämmer kostnader i projektredovisningen mot vad som har framgått i slutrapport till TRV. Vi har genomfört granskning av underlag till verifikationerna som ingår i denna post. Erforderliga fakturor finns.

Kostnaderna avser fakturering från MHF Test Lab AB. Vad faktureringen avser beskrivs vidare i avsnitt 4.6.

Revision och övrigt

Avseende kostnadsposterna revision och övrigt stämmer kostnader i projektredovisningen mot vad som har framgått i slutrapport till TRV. Vi har genomfört granskning av underlag till verifikationerna som ingår i dessa poster. Erforderliga fakturor finns.

Anmärkningar

- ▶ Det bidrag som TRV betalat ut till MHF avseende projekt Konsumentstöd 2021 har inte hållits helt avskilt i bokföringen. I avtal mellan MHF och TRV framgår att bidragsmottagaren är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda.
- ▶ I enlighet med K3 bör intäkter realiserar i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. Vi rekommenderar MHF att bokföra projektbidrag i enlighet med K3 genom att boka bidrag som skuld fram till dess att det utnyttjas. I samband med att bidrag nyttjas kan MHF bokföra kostnaden som uppstår och samtidigt realisera intäkten.
- ▶ Då MHF inte har bokfört samtliga projektrelaterade transaktioner mot projektkod och inte efterföljt K3 avseende hur medel med återbetalningsskyldighet bör bokföras har vi inte kunnat bedöma om projektmedel hållits inestående under projekttiden.
- ▶ MHF har inte efterföljt avtalet med TRV i den bemärkelsen att MHF inte har bokfört på sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas. Det föreligger därmed en risk att samma kostnad rapporteras till flera bidragsgivare då MHF inte genomfört projektredovisning fullt ut.
- ▶ Med anledning av de fyra anmärkningarna ovan, rekommenderar vi MHF att bokföra projektrelaterade transaktioner mot aktuell projektkod och i enlighet med BFNAR för K3.

4.3.4 Projektredovisning Konsumentstöd 2022

Projekt Konsumentstöd 2021 pågick under perioden 15 januari 2022 till 31 december 2022. I projektet har MHF bokfört bidraget från TRV som intäkt och även bokfört mot kassa/bank i projektredovisningen. Av kostnaderna förekommer det kostnader som bokats mot projektkod.

Vi har tagit ut projektredovisningen för ovan angiven period och jämfört mot det som MHF rapporterat som utfall till TRV i slutrapport. I tabellen nedan illustreras kostnader enligt projektredovisningen i jämförelse mot vad som rapporterats till TRV.

Tabell 15 - Jämförelse mellan kostnader i projektredovisningen mot slutrapport för Konsumentstöd 2022

	Beviljat belopp	Projektredovisning	Slutrapport	Differens projektredovisning mot slutrapport
Löner projektledning	470 980	-	-568 512	568 512
Administration	6 000	-	-	-
Resor	21 000	-3 897	-24 600	20 703
Arvoden	28 000	-	-18 933	18 933
Information	11 500	-	-	-
Annat	46 000	-42 442	-42 000	42 442
Revision	14 000	-	-15 313	15 313
Summa (kr)	597 480	-46 339	-669 358	665 462

Av tabellen ovan går det att utläsa en differens om 665 462 kr mellan projektredovisningen och det som framgår i slutrapporten till TRV.

Under intervjuer har MHF i den mån det varit möjligt för dem inkommit med förklaringar och underlag till differenserna. Dessa beskrivs nedan.

Löner

Projektledningen om tre personer har arbetat 1 085 timmar och MHF har tillämpat ett timarvode som är uträknat utefter respektive person som lagt tid i projektet. Till grund för antalet timmar ligger projektarbetarnas individuella tidrapporter.

Under projekt Konsumentstöd 2022 har projektarbetare 1 rapporterat 482 timmar, projektarbetare 2 rapporterat 530 timmar och projektarbetare 3 arbetat 35 timmar. Vi har inte erhållit sammanställning över rapporterad tid för projektarbetare 2.

Vi har erhållit beräkningsunderlag för hur MHF beräknat lönekostnaden per timme. Likt projektet Vältebil 2022 ligger projektarbetarnas månadslön samt lönebikostnader till grund för beräkningen. MHF har beräknat timkostnaden genom att summera månadslönen med lönebikostnad. Summan av detta har sedan dividerats med 0,85 för att motsvara den arbetstid som uppskattningsvis arbetas under ett år. Faktorn har exempelvis använts för att exkludera röda dagar. Summan av detta har sedan dividerats med 167 för att komma fram till kostnaden per timme.

Med ovan angiven beräkningsmetod har en timkostnad beräknats som lett till 520 kr per timme för projektarbetare 1, 530 kr per timme för projektarbetare 2 och 410 kr per timme för projektarbetare 3. Detta leder till en lönekostnad om 566 030. MHF har rapporterat 568 512 kr i lönekostnad till TRV. Detta motsvarar en differens om 2 482 kr. Vid intervju har vi fått informationen om att beräkningen för lönekostnad i detta projekt i stället har beaktat 165 timmar per månad i stället för 167 timmar per månad. Vid detta i beaktande leder lönekostnaden till 567 190 kr, vilket motsvarar en differens om 1 322 kr.

I slutrapport till TRV har MHF angivit en timkostnad om 520 kr per timme för projektarbetare 1, 534 kr per timme för projektarbetare 2 och 416 kr per timme för projektarbetare 3. Vi har inte erhållit erforderliga underlag eller förklaringar till hur MHF kommit fram till den timkostnad som rapporterats till TRV. De förklaringar och underlag som vi erhållit stämmer inte överens med vad som framgår i slutrapport till TRV.

Kostnaderna för löner har hållits utanför projektredovisningen.

Resor

Kostnaden som rapporterats till TRV i slutrapporten är felaktig. Den kostnaden som framgår i projektredovisningen är korrekt enligt vad som framkommit i intervju och vid granskning av underlag. MHF har därmed rapporterat en högre kostnad om 20 703 kr. Vid intervju angavs orsaken att organisationen utgått från en mall från tidigare år och missat att byta ut kostnaden mot rätt belopp. MHF upptäckte detta när de skulle lämna in underlag för revisorsintyg.

MHF har informerat TRV om detta fel under den tid som vår utredning pågått. TRV har återkopplat att de återkommer vid eventuella funderingar.

Arvoden

Likt resor, är kostnaden för arvoden som rapporterats i slutrapport till TRV felaktig. I projektet har MHF inte har någon kostnad för arvoden, vilket innebär att det som framgår i projektredovisningen stämmer. MHF har därmed rapporterat en högre kostnad om 18 933 kr. Vid intervju angavs samma orsak som för kostnadsposten resor.

MHF har informerat TRV om detta fel under den tid som vår utredning pågått. TRV har återkopplat att de återkommer vid eventuella funderingar.

Annat

I kostnadsposten annat ingår i projektredovisningen en kostnad om 42 442 kr. Det avser fakturering från MHF Test Lab AB avseende test av alkomätare och inköp alkomätare. I slutrapport till TRV har MHF rapporterat 42 000 kr avseende denna kostnad.

Revision

Vid tillfället då slutrapport skickades in till TRV var kostnaden för revision ännu okänd för MHF. Av den orsaken har MHF rapporterat 2021 års kostnad. Den faktiska kostnaden för revision avseende Konsumentstöd 2022 uppgick till 25 000 kr och har bokförts mot projektet under period 2023.

Anmärkningar

- ▶ Det bidrag som TRV betalat ut till MHF avseende projekt Konsumentstöd 2022 har inte hållits helt avskilt i bokföringen. I avtal mellan MHF och TRV framgår att bidragsmottagaren är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda.
- ▶ I enlighet med K3 bör intäkter realiserar i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. Vi rekommenderar MHF att bokföra projektbidrag i enlighet med K3 genom att boka bidrag som skuld fram till dess att det utnyttjas. I samband med att bidrag nyttjas kan MHF bokföra kostnaden som uppstår och samtidigt realisera intäkten.
- ▶ Då MHF inte har bokfört samtliga projektrelaterade transaktioner mot projektkod och inte efterföljt K3 avseende hur medel med återbetalningsskyldighet bör bokföras har vi inte kunnat bedöma om projektmedel hållits inestående under projekttiden.
- ▶ MHF har inte efterföljt avtalet med TRV i den bemärkelsen att MHF inte har bokfört på sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas. Det föreligger därmed en risk att samma kostnad rapporteras till flera bidragsgivare då MHF inte genomfört projektredovisning fullt ut.
- ▶ Med anledning av de fyra anmärkningarna ovan, rekommenderar vi MHF att bokföra projektrelaterade transaktioner mot aktuell projektkod och i enlighet med BFAR för K3.
- ▶ Vi har inte erhållit erforderliga underlag eller förklaringar till hur MHF kommit fram till den timkostnad för lön som rapporterats till TRV.
- ▶ MHF har rapporterat felaktiga kostnader till TRV avseende kostnader för resor och arvoden. MHF har rapporterat för höga kostnader om totalt 39 636 kr⁷.

4.3.5 Projektredovisning av ytterligare projekt finansierade av TRV

Vi har efter utökat uppdrag översiktligt gått igenom de projekt som finansierats av TRV under 2021 och 2022 enligt tabell nedan. Vi har kort beskrivit vår genomgång av respektive projekt i de avsnitt som följer nedan.

Tabell 16 - Översikt över projekt som är föremål för granskningen

Projektnamn	Period
Organisationsbidrag	2021
IOP	2021
IOP	2022
Tylösandsseminariet	2021
Trafiknykterhetens dag	2021
Droglyftet	2022
Trafiknykter Transport	2022

4.3.6 Organisationsbidrag

Organisationsbidrag återrapporterades till TRV för 2021 i en specifikation över hur organisationen som helhet använt sina medel. Redovisningen hölls inte avskild, då bidraget enligt avtal fick användas fritt inom organisationen. Därmed har ingen ytterligare granskning skett av bidraget.

4.3.7 IOP

IOP har eget projektnummer i MHF:s projektredovisning, men endast fåtal kostnader har redovisats

⁷ 20 703 kr + 18 933 kr = 39 636 kr.

inom projektet 2021 (och inga 2022). Endast narrativ återrapportering av projektets verksamhet har skett till TRV, därmed har ingen vidare granskning av kostnader mot återrapportering skett.

4.3.8 Projektredovisning Tylösandsseminariet 2021

Projektet Tylösandsseminariet 2021 pågick perioden 3 januari 2021 till 3 november 2021 enligt ansökan, men slutrapporterades den 28 oktober 2021. På grund av Covid 19 pandemin genomfördes seminariet digitalt, varav återrapporterade kostnader understeg budget. TRV:s finansiering uppgick till 250 000 kr vilket utbetalades i samband med att avtal signerats. Seminariet hade även annan finansiering bestående av medel från en annan finansiär (oriktade medel som används inom projektet) samt medlemsavgifter, och projektredovisningen särskiljer inte kostnader baserat per finansiär. Därmed är det inte möjligt att särskilja vilka av kostnaderna i projektredovisningen som ska finansieras av TRV.

Det finns en projektkod hos MHF för projektets kostnader, men samtliga kostnader i det av MHF helägda dotterbolaget Tylösandsseminariet AB avser samma seminarium och ingår i den totala projektkostnaden som återrapporterats till TRV. Underskott som uppkommit i bolaget Tylösandsseminariet AB har täckts av ett aktieägartillskott på 270 000 kr.

Vi har noterat att aktiebolaget är beviljade momsavdrag, och därmed är kostnader i aktiebolaget exklusive moms. Vi har inte gjort någon bedömning huruvida verksamheten som bedrivs i bolaget räknas som näringsverksamhet och därmed bör vara momspliktig, men kan konstatera att hanteringen skiljer sig mellan bolag och förening inom samma projekt. Det kan föreligga en risk ur ett skattemässigt perspektiv att bedriva ett projekt inom två juridiska personer med olika momsstatus.

I tabellen nedan presenteras jämförelse av vad som framkommit i projektredovisningen hos MHF i relation med kostnader som rapporterats till TRV i slutrapport.

Tabell 17 - Jämförelse mellan totala kostnader i projektredovisningen mot slutrapport för Tylösandsseminariet 2021

	Projektredovisning MHF	Utfall slutrapportkostnader totalt	Utfall slutrapportkostnader TRV	Differens projektredovisning mot slutrapportkostnader TRV
Löner	-	-562 480	-127 290	127 290
Administration	-	-	-	-
Resor	-	-	-	-
Arvoden	-	-46 170	-10 619	10 619
Lokaler	-	-	-	-
Information	-	-482 400	-110 952	110 952
Övrigt	-633	-4 950	-1 138	505
Revision	-19 375	-	-	-19 375
Summa (kr)	-20 038	-1 096 000	-249 999	229 991

Av tabellen ovan går det att utläsa en differens om 229 991 kr mellan projektredovisningen och det som framgår i slutrapporten till TRV.

Under intervjuer har MHF, i den mån det varit möjligt, inkommit med förklaringar och underlag till differenserna. Dessa beskrivs nedan. Då ingen separering av kostnader finansierade av TRV och totala projektkostnader finns hos MHF kan ingen analys av vilka kostnader som finansierats av TRV genomföras.

Löner

Det framgår av den finansiella rapporten att kostnaden för löner avser två projektledare (60 respektive 20 % av heltid under 9 månader). Ingen vidare granskning har skett av dessa, då det framkommit av intervjuer att ingen tidrapportering skett, se även beskrivning av lönehantering i avsnitt 4.7.

Kostnaderna för löner har hållits utanför projektredovisningen.

Arvoden

Posten arvoden återfinns i redovisningen i bolaget, och avser enligt intervjuer en faktura för en extern moderator.

Information

Posten information som återrapporterats som kostnad som finansierats av TRV, återfinns i redovisningen i Tylösandsseminariet AB. Posten avser två fakturor från ett externt bolag som genomfört seminariet. Vi har erhållit dessa fakturor. Det framgår på fakturorna att de avser hyra av studio och utrustning (146 500 kr), personal i form av kameraoperatörer, tekniker och producenter (64 820 kr), digital eventplattform (64 490 kr), projektledning/producent (151 200 kr), grafisk produktion (45 000 kr) och övrigt såsom klippning, hotellkostnad, catering (10 420 kr).

Övrigt

Det finns kostnader i MHF:s projektredovisning på 663 kr, vilket avser en lunch. Resterande kostnad som rapporterats i posten övrigt och som finansierats av TRV avser kostnad som tagits upp i Tylösandsseminariet AB. Vi har inte granskat underlag för kostnaderna i aktiebolaget.

Revision

Det finns en kostnad för revision redovisad i MHF om 19 275 kr. Denna har inte inkluderats i återrapporteringen till TRV.

Anmärkningar

- ▶ Det bidrag som TRV betalat ut till MHF avseende projekt Tylösandsseminariet 2021 har inte hållits avskilt i bokföringen. I avtal mellan MHF och TRV framgår att bidragsmottagaren är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda.
- ▶ I enlighet med K3 bör intäkter realiseras i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. Vi rekommenderar MHF att bokföra projektbidrag i enlighet med K3 genom att boka bidrag som skuld fram till dess att de utnyttjas. I samband med att bidrag nyttjas kan MHF bokföra kostnaden som uppstår och samtidigt realisera intäkten.
- ▶ Då MHF inte har bokfört samtliga projektrelaterade transaktioner mot projektkod och inte efterföljt K3 avseende hur medel med återbetalningsskyldighet bör bokföras har vi inte kunnat bedöma om projektmedel hållits inestående under projekttiden.
- ▶ MHF har inte efterföljt avtalet med TRV i den bemärkelsen att MHF inte har bokfört på sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas. Det föreligger därmed en risk att samma kostnad rapporteras till flera bidragsgivare då MHF inte genomfört projektredovisning fullt ut.
- ▶ Med anledning av de fyra anmärkningarna ovan, rekommenderar vi MHF att bokföra projektrelaterade transaktioner mot aktuell projektkod och i enlighet med BFNAR för K3.
- ▶ Då medel från TRV inte särskilts från projektets övriga intäkter är det svårt att särskilja vilka kostnader som hänförs till vilken finansiär. För att kunna återrapportera kostnader separat till respektive finansiär bör projektmedel särskiljas.
- ▶ När en ideell förening bedriver en verksamhet som annars är momspliktig, skulle det kunna föreligga en risk för att föreningen även blir momspliktig (skyldig att registrera sig för moms samt ta ut och redovisa moms på de momspliktiga tillhandahållandena), bland annat beroende på verksamhetens omfattning.

4.3.9 Projektredovisning Trafiknykterhetens dag 2021

Projektet pågick 1 april 2021 till 31 december 2021 och slutredovisades den 11 januari 2022.

Vi har tagit ut projektredovisningen för ovan angiven period och jämfört mot det som MHF rapporterat som utfall till TRV i slutrapport. I tabellen nedan illustreras kostnader enligt projektredovisningen i jämförelse mot vad som rapporterats till TRV.

Tabell 18 - Jämförelse mellan kostnader i projektredovisningen mot slutrapport för Trafiknykterhetens dag 2021

	Beviljat belopp	Projektredovisning	Utfall slutrapport	Differens projektredovisning mot slutrapport
Löner	104 400	-	-98 750	-98 750
Administration	-	-	-	-
Resor	-	-2 319	-2 319	-
Arvoden	162 520	0	-159 520	-159 520
Lokaler	-	-	-	-
Information	39 950	-4 513	-20 807	-16 294
Övrigt	27 100	-11 059	-11 059	-
Revision	-	-17 625	-17 625	-
Summa (kr)	333 970	-35 516	-310 079	-274 564

Löner

Det framgår av den finansiella rapporten att posten löner, om 98 750 kr avser 225 timmar à 450 kr fördelat på olika roller inom organisationen. Då lönekostnaderna beräknats på samma sätt som i tidigare projekt, vilket beskrivs i avsnitt 4.7 har ingen vidare granskning skett av dessa. Ingen tidredovisning har funnits i projektet.

Kostnaderna för löner har hållits utanför projektredovisningen.

Arvoden

Arvoden beräknas med 5 funktionärer à 200 kr multiplicerat med 150 platser, samt 7 regionordförande à 340 kr (denna post inkluderar en felsummering, $7 \cdot 340 = 2\,380$ kr, i rapporten anges 9 520 kr). Enligt organisationen har arvoden fastställts i samband med ansökan till TRV och inget ytterligare beräkningsunderlag finns för dessa.

Resor, information och övriga kostnader

Stickprov har granskats där det bedöms föreligga en högre risk för otillbörliga kostnader - exempelvis resekostnader och representationskostnad. Stickprovsgranskningen visade att det fanns underlag som styrkte alla de aktuella verifikationerna. Ingen vidare granskningsåtgärd har därför vidtagits.

Det finns även en post som beskrivs i åiterrapporteringen som 15 394 kr inom posten information som avser trycksaker. Detta återfinns inte i projektredovisningen, men vi har erhållit en faktura och stämt av denna. Vi noterade även på denna rad en felsummering, där förklaringarna inom kategorin information uppgick till 19 907 kr, men en summa om 20 807 kr anges i rapporten.

Anmärkningar

- ▶ Det återfanns flera felsummeringar i den finansiella åiterrapportering som lämnats in till TRV. Vi rekommenderar MHF att införa en kontroll för att undvika felsummeringar i finansiella rapporter.
- ▶ Det bidrag som TRV betalat ut till MHF avseende projekt Trafiknykterhetens dag 2021 har inte hållits helt avskilt i bokföringen. I avtal mellan MHF och TRV framgår att bidragsmottagaren är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda.

- ▶ I enlighet med K3 bör intäkter realiseras i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. Vi rekommenderar MHF att bokföra projektbidrag i enlighet med K3 genom att boka bidrag som skuld fram till dess att de utnyttjas. I samband med att bidrag nyttjas kan MHF bokföra kostnaden som uppstår och samtidigt realisera intäkten.
- ▶ Då MHF inte har bokfört samtliga projektrelaterade transaktioner mot projektkod och inte efterföljt K3 avseende hur medel med återbetalningsskyldighet bör bokföras har vi inte kunnat bedöma om projektmedel hållits inestående under projekttiden.
- ▶ MHF har inte efterföljt avtalet med TRV i den bemärkelsen att MHF inte har bokfört på sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas. Det föreligger därmed en risk att samma kostnad rapporteras till flera bidragsgivare då MHF inte genomfört projektredovisning fullt ut.
- ▶ Med anledning av de fyra anmärkningarna ovan, rekommenderar vi MHF att bokföra projektrelaterade transaktioner mot aktuell projektkod och i enlighet med BFNAR för K3.

4.3.10 Projektredovisning Droglyftet och TN Transport 2022

Projektet har förlängts och fortgår under 2023 och ingen åiterrapportering har skett ännu. För respektive projekt finns en projektredovisning, där det går att utläsa att det för Droglyftet tagits intäkter om 21 464 kr under 2022 och resterande medel har periodiserats till 2023. I bokföringen finns det kostnader om 12 413 kr. Ur projektredovisning för TN Transport går det att utläsa att 37 984 kr har intäktsförts 2022, och kostnader om 8 607 kr finns bokförda i projektredovisningen. Vi har översiktligt granskat kostnaderna, som består av webbkostnader, kontorsmaterial, trycksaker, portokostnader, kaffe och resekostnader och inte funnit något anmärkningsvärt.

Ingen avräkning har skett av nedlagd tid under 2022 för att bestämma hur mycket av projektets intäkter som ska periodiseras till 2023. Enligt intervjuerna har en uppskattning skett av hur mycket tid som lagts på respektive projekt, och en intäktsföring har därefter skett.

Anmärkning

- ▶ Då ingen avstämning görs i samband med årsbokslut av nedlagd tid är det svårt att säkerställa att periodiseringen av bidragen blir korrekt i organisationens årsredovisning. Det kan finnas en risk att återbetalning krävs på medel som intäktsförts under 2022. Vi rekommenderar MHF att göra avstämningar av nedlagd tid på årsbasis för att säkerställa att intäkter i årsredovisning återspeglar faktiska kostnader organisationen haft under året.

4.4 Projektredovisning under 2023

Under intervjuer har det framkommit att MHF under slutet av 2022 och under 2023 har genomfört och planerar att genomföra förändringar avseende deras projektredovisning.

Under andra halvan av 2022 tog MHF beslutet att hålla bidrag från TRV avskilt. Enligt vad som framkommit under intervju, samt enligt balansrapport i Fortnox hålls bidrag från TRV på eget konto, 1936. Medlen hålls avskilda och inestående under hela projektperioden fram tills MHF skickat slutrapport till TRV och TRV godkänt slutrapporten. Först då lyfter MHF in bidraget i MHF:s likviditet. I intervju framkom det att MHF inte tycker att det i avtalet formulerat tydligt kring hur likvida medel ska hållas under projekttiden.

Vi har granskat huvudböckerna för de projekt som TRV gett bidrag till under 2023.⁸ I samtliga projekt hålls erhållna medel från TRV avskilt på kassa/bank-konto 1936. För samtliga projekt har

⁸ Projektet Ta paus, Tylösandsseminariet studio, Upplysning om risker med droger och trafikfarliga mediciner, Rörlig media för bättre trafiksäkerhetsinformation och opinionsbildning, Konsumentstöd och konsultation alkohol och alkohöletare i trafik och En kampanj i veckan.

MHF även bokat upp erhållit bidrag som förutbetalda intäkter på konto 2995. Bidraget har vidare periodiserats och intäkt har realiserats på månadsbasis. Det förekom, vid tidpunkten för denna granskning, inte några bokförda kostnader i projektredovisningen för de sex projekt som TRV givit bidrag för. Orsakerna till detta är dels för att personalkostnader inte bokas mot projektkod, samt att övriga kostnader ännu inte belastat projekten. Detta då projektens kostnader, enligt vad som meddelats oss, uppstår under sommarmånaderna eller hösten.

I MHF:s arbete med att förändra hur projekt ska hanteras kommer MHF framöver att ha en övergripande projektledarroll över samtliga projekt och utöver det kommer det även likt tidigare finnas utsedda projektledare i samtliga projekt. Den person som kommer att ha en övergripande roll ska se över att övriga projektledare följer upp projekten på liknande villkor.

Avseende avrapportering är tanken att det ska finnas tydliga instruktioner. Det ska finnas en struktur så att alla projektledare kan arbeta lika. Projektledare i respektive projekt kommer att vara ansvariga för uppföljning av budget och nedlagd tid.

MHF kommer även att tillsätta en intern controllerfunktion som ser över projektens ekonomi och kostnader för MHF, samt arbetar aktivt i projekten.

Ekonomichef och ekonomiassistent har avslutat sin anställning på MHF under 2023. MHF har börjat se över möjligheterna till att ta hjälp av en extern redovisningsbyrå i stället för att tillsätta en egen ekonomifunktion.

Anmärkning

- ▶ De projekt som TRV betalat ut bidrag till under 2023 har bokförts på ett sätt som kan ifrågasättas. I enlighet med BFNAR för K3 bör intäkter realiseras i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. MHF har realiserat intäkter utan att några kostnader har belastat projekten. Vi rekommenderar MHF att bokföra projektbidrag i enlighet med K3 genom att boka bidrag som skuld fram till dess att det utnyttjas.

4.5 Ersättningar till regioner

MHF är som tidigare nämnt verksamma i sju geografiska regioner som är utspridda i landet. Regionerna har egna organisationsnummer, sköter sin redovisning/bokföring själva med finansiell återrapportering till MHF i form av årsredovisningar. Enligt regionstadgarna framgår ett krav på revision.

Enligt förbundsordförande har projektmedel från TRV utgått till regionerna för Vältebilprojektet då i princip allt arbete gällande det projektet utfördes i regionerna. MHF erhåller dock inte någon finansiell rapportering kring vad deras bidrag har använts till då regionerna inhämtar medel från annat håll också. I och med att regionerna skickar sina årsredovisningar får MHF endast regionernas finansiella status i sin helhet.

Utifrån granskning av projektredovisningen samt de förklaringar och underlag som MHF gett oss av vad som rapporterats som utfall till TRV har vi identifierat ersättningar till regioner i projekt Vältebil 2021 och 2022.

I projektet Vältebil 2021 har ersättningar till regioner utgått enligt ett poängsystem, se vidare förklaring i avsnitt 4.3.1. Ersättningarna uppgår till 96 240 kr. Kostnaderna framgick inte i projektredovisningen, men vi har erhållit förklaringar under intervjuer i samband med att vi har följt upp vilka kostnader som rapporterats i slutrapport till TRV. Som nämnt i avsnitt 4.3.1 har vi inte erhållit erforderliga underlag för att bekräfta den kostnad som rapporterats till TRV. Regionerna har återrapporterat aktiviteter till MHF och kostnaderna har sedan bestämts utifrån poängsystemet. Det finns därmed inte någon återrapportering från regionerna som bekräftar vilka specifika kostnader som ersättningarna från MHF täcker.

I projektet Vältebil 2022 har ersättningar till regioner utgått enligt fakturering från regionerna, se

vidare förklaring i avsnitt 4.3.2. Ersättningarna uppgår till 147 717 kr. Ersättningarna utgår enligt schablonbelopp med 45 kr per mil för transport av vältebil, 120 kr per timme för maximalt tre funktionärer per tillfälle, samt service och underhåll av vältebil enligt faktiskt kostnad som framgår på bifogat kvitto. Det finns därmed inte heller någon återrapportering från regionerna som bekräftar vilka specifika kostnader som ersättningarna från MHF täcker, bortsett från service och underhåll av vältebil.

Vi kan vidare inte göra en bedömning hur bidrag från TRV som har överförts till regioner har använts av regionerna. Detta då ingen detaljerad finansiell återrapportering från regionerna till MHF finns på plats.

Vi har inte identifierat ytterligare ersättningar till regionerna i de projekt som granskats i denna utredning. Då MHF som beskrivs i avsnitt 4.3 och efterföljande underrubriker inte har tillämpat projektredovisning fullt ut och bidrag från TRV har bokförts på allmänt transaktionskonto har vi inte kunnat identifiera om fler betalningar med TRV:s bidrag har genomförts till någon av regionerna.

Anmärkningar

- ▶ Regionerna har inte genomfört detaljerad finansiell återrapportering till MHF avseende vad ersättningar som avser bidrag från TRV använts till. Vi kan därmed inte göra en bedömning hur bidrag från TRV som har ersatts till regioner sedan har använts till av regionerna. Vi rekommenderar TRV att förtydliga vad som är tillåtet gällande överföring av projektmedel inom organisationen.
- ▶ MHF har för projekt Vältebil 2021 tillämpat ett poängsystem för att beräkna ersättning som utgått till regioner och lokalkontor. Vi har inte erhållit erforderliga underlag för hur MHF beräknat denna kostnad som sedan framgått i slutrapport till TRV som kostnad för resor, arvoden och övrigt.
- ▶ Fakturering från regioner som belastat projekt Vältebil 2022 saknar information om när affärshändelsen inträffade. Dessutom saknas tydlig information om vad fakturan avser då det inte framgår vilka tillfällena som kostnaderna hänför sig till. Enligt BFL, 5 kap 7§ ska verifikationer innefatta sådana uppgifter. Vi rekommenderar MHF att de säkerställer att deras verifikationer efterföljer krav som ställs i BFL.

4.6 Ersättningar till dotterbolag

MHF:s koncernstruktur består av dotterbolagen Isdar AB, MHF Test Lab AB, samt Tylösandsseminariet AB. Enligt MHF:s årsredovisning för 2021 har en kapitaltäckningsgaranti utfärdats till Isdar AB samt från Isdar AB till MHF Test Lab AB.

Utifrån granskning av projektredovisningen samt de förklaringar och underlag som MHF gett oss av vad som rapporterats som utfall till TRV har vi identifierat ersättningar till dotterbolag i projekt Konsumentstöd 2021 och 2022.

I de båda projekten förekommer fakturering från MHF Test Lab AB. Perioden 2021 är kostnaderna bokade i projektredovisningen som konsultation. Tre av fakturorna uppgående till totalt 17 728 kr⁹ avser fakturering för tid som Tomas, VD för MHF Test Lab AB lagt i projektet. Kostnaden per timme uppgår till 465 kr per timme. VD:n för MHF Test Lab AB arbetade under 2021 i projekt Konsumentstöd. Lön utgick från MHF Test Lab AB och det är därför konsultarvoden har fakturerats från MHF Test Lab AB till MHF. Utöver detta arvode förekommer kostnad för nedlagd tid avseende service, tvättning och städning av alkobomssläpkärran inför utlåning till MHF. En timkostnad om 50 kr per timme respektive 94 kr per timme har fakturerats för de två personer som utfört arbetet.

I och med att Tomas, VD i MHF Test Lab AB arbetat i projektet, men inte varit anställd på MHF

---

⁹ 5 231 kr + 2 616 kr + 9 881 kr = 17 728 kr

under perioden har hans tid fakturerats till MHF. Vid fakturering påförs moms om 25%, vilket leder till en högre kostnad för MHF eftersom MHF är avregistrerade från moms. Denna kostnad har sedan framgått i rapportering till TRV.

Perioden 2022 avser kostnaden som fakturerats från MHF Test Lab AB ett konsumenttest samt inköp av alkomätare.

Vi har inte identifierat ytterligare ersättningar till MHF:s egna dotterbolag i de projekt som granskats i denna utredning. Då MHF som beskrivs i avsnitt 4.3 och efterföljande underrubriker inte har tillämpat projektredovisning fullt ut och bidrag från TRV har bokförts på allmänt transaktionskonto har vi inte kunnat identifiera om fler ersättningar med TRV:s bidrag har genomförts till något av MHF:s dotterbolag.

4.7 Lönekostnader och tidredovisning

De lönekostnader MHF redovisat i slutrapportering till TRV har för granskningsperioden baserats på uträkning av kostnad per timme multiplicerat med arbetade timmar i respektive projekt. Under intervju har det framkommit önskemål från MHF om att TRV kommer med direktiv kring hur de vill att timkostnad för lön bör beräknas.

I projekten avseende period under 2021 och 2022 har varje person på MHF som arbetat i projekt, individuellt hållit reda på sina timmar på valfritt sätt och vid tidpunkt för rapportering till TRV har timmarna sammanställts. Det har varit upp till var och en att hålla reda på hur många timmar som har belastat respektive projekt. Under intervjuer har det bland annat beskrivits att timmarna för en projektledare har sammanställts utifrån bokningar i Google-kalender. En annan projektledare har skrivit upp tiden i sitt eget anteckningsblock.

Under 2023 har MHF utvecklat sin rutin avseende tidredovisning. Utöver att det är upp till var och en att hålla reda på sina timmar, har ett gemensamt Excelark skapats. Detta fyller projektarbetare i på veckobasis för respektive projekt. Projektansvarig kommer att vara ansvarig för uppföljning av tid i respektive projekt. Det är endast projektrelaterad arbetstid som förs in i tidredovisningen.

Vi har tagit del av den timkostnadsberäkning som ligger till grund för de timpris som använts under 2022 och 2023 inom vissa av MHF:s projekt. Modellen bygger på en grund av månadslön samt lönebikostnader, vilka dividerats med en bas om 141,95 timmar för att få ut en timkostnad. Detta leder till en årsarbetstid om 1 704 timmar. Beräkningen av kostnad per timme utgår från månadslön efter lönerevision. Den månadslön som gällde före lönerevision har inte beaktats i beräkningen även om projektet pågått även under perioden före lönerevision. Detta sätt att räkna på kan leda till en högre timkostnad än om faktiskt lön under projektets period hade beaktats.

Vi har även noterat att ingen kontroll sker att återrapporterad tid på projekt maximalt uppgår till de 1 704 timmar som finns att tillgå på årsbasis. Då det framkommit av intervjuer samt tidrapporter att anställda vissa perioder arbetat mer än 142 timmar i månaden i snitt, skulle detta kunna leda till att en högre total ersättning erhålls från bidragsgivare än det finns totala lönekostnader för inom MHF. Vi har kontrollerat att för en anställd har totalt 996 timmar rapporterats på projekt finansierade av TRV under 2022. Den anställda har rapporterat 1 477 timmar på övriga arbetsuppgifter under året, vilket summerar till totalt 2 443 timmar.

Modellen anses utöver det rimlig och i linje mer hur liknande organisationer beräknar timkostnader.

Anmärkningar

- ▶ MHF:s beräkning av kostnad per timme utgår från månadslön efter lönerevision. Den månadslön som gällde före lönerevision har inte beaktats i beräkningen även om projektet pågått även under perioden före lönerevision. Detta kan leda till en högre timkostnad än om faktiskt lön under projektets period hade beaktats.

- ▶ Med anledning av att MHF inte genomför kontroller av total rapporterad tid så finns det en risk att tid rapporteras inom olika projekt eller till olika bidragsgivare. Om faktisk total tid hade använts som bas för beräkningen, eller en kontroll skedde på årsbasis av total åiterrapportering, hade en sådan risk kunnat mitigeras.
- ▶ Med anledning av de tre anmärkningarna ovan rekommenderar vi TRV att förtydliga vilka typer av lönekostnader som får belasta projekten och hur lönekostnaden ska beräknas.

4.8 Revision

När utbetalt projektbidrag överskrider fem prisbasbelopp kräver avtalet med TRV att ett revisorsintyg bifogas i samband med slutrapporteringen. Projekt Konsumentstöd 2021 och 2022 har överstigit fem prisbasbelopp. Av intervjuer framgår det att i samband med revisionen fick PWC tillgång till huvudböcker, leverantörsskulder samt projektledarnas uppskattning över nerlagd tid på projekten i ett Excel-dokument. Eftersom den tidigare ekonomichefen slutat har vi inte haft tillgång till det Excelunderlag som delgavs PWC i samband med revisorsintyget. Intyget följer standarden ISRS 4400 och granskningen är därmed begränsad till de momenten som framgår av granskningsrapporten.

Som ovan nämnt har revisorsintyget för projekt Konsumentstöd 2022 ännu inte utfärdats. I avsnitt 4.3.4 beskrivs att MHF upptäckt två kostnadsposter för vilka MHF rapporterat fel belopp i slutrapport till TRV. Detta ska ha upptäckts, enligt vad som angivits i intervju, i samband med att MHF skulle lämna in underlag för revisorsintyg. TRV ska ha blivit informerade i samband med detta om att felaktiga belopp har rapporterats i slutrapport.

Anmärkningar

- ▶ Eftersom den tidigare ekonomichefen slutat har vi inte haft tillgång till det Excelunderlag som delgavs PWC i samband med revisorsintyget för Konsumentstöd 2021.
- ▶ Revisorsintyg för Konsumentstöd 2022 var vid tidpunkt för denna granskning inte utfärdat.

4.9 Slutsats bidragsgranskning

Efter granskning av de projekten TRV finansierat, presenterade i avsnitt 4 till 4.8, drar vi slutsatsen att MHF i flertalet hänseenden inte efterlevt de avtalsvillkor som ställs i avtal som tecknats mellan TRV och MHF. Gemensamt för samtliga projekt är att projektets totala kostnader inte har bokförts på sådant sätt att de totala kostnaderna direkt kan utläsas. Dessutom har inte medlen från TRV bokföringsmässigt hållits avskilt. Detta har inneburit att vi inte har haft möjligheten att bedöma huruvida medlen från TRV hållits innestående under projekttiden.

Med anledning av att kostnader i projekt inte bokförts på ett sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas, finns det en risk att MHF kan ha använt projektbidrag för ändamål som inte är projektrelaterade. I och med detta föreligger det också en risk att samma kostnad kan finansieras av flera bidragsgivare.

Medlen bör hållas avskilt under projekttiden och i enlighet med BFNAR 2012:1 (K3) bör intäkter realiseras i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. MHF har inte bokfört sina transaktioner i projekt på sådant sätt. MHF har under perioden 2021 till 4 maj 2023 hanterat projektredovisningen på olika sätt för olika projekt, vilket beskrivs i avsnitt 4.3 och efterföljande underrubriker.

MHF har inte efterföljt avtalet med TRV i den bemärkelsen att TRV skriftligen underrättas om förändringar i projektledningen gällande projekt Vältebil 2021. Vi rekommenderar MHF att framöver, i enlighet med avtalen mellan TRV och MHF, skriftligen underrätta TRV vid viktigare förändringar.

Ett krav enligt avtalen mellan TRV och MHF är att projektets kostnader skall vara hänförliga till budgeten i ansökan. I intervjuer med MHF har det framkommit att ingen kontinuerlig

budgetuppföljning genomförs under projekttiden, samt att det inte finns några interna styrdokument/riktlinjer angående budgetuppföljning. Eftersom bokföring inte skett på sådant sätt att projektens totala kostnader direkt kan utläsas, samt att ingen rutin avseende budgetuppföljning har funnits, förekommer det en risk gällande trovärdigheten i den ekonomiska redovisningen MHF delgivit TRV i samband med slutrapporteringen.

Under granskningen har vi dessutom noterat flertalet transaktioner mellan MHF, regionerna och dotterbolagen. Transaktionerna till regionerna har skett i projekt där utförandet skedde ute i landet. Vår bedömning är att återrapporteringen från regionerna varit bristfällig, både när det gäller poängsystemet¹⁰ och faktureringsmodellen¹¹. Detta har följaktligen inneburit stora svårigheter att spåra vad TRV:s bidrag faktiskt används till ute bland regionerna. Eftersom medel från TRV inte hållits avskilt bokföringsmässigt och projektets totala kostnader inte har bokförts på sådant sätt att de totala kostnaderna direkt kan utläsas, är det dessutom svårt att säkerställa huruvida TRV:s medel används. Dessutom har fakturering från regioner skett på ett sådant sätt som inte är förenligt med BFL. MHF har också bokfört fakturor från regioner under fel period och därmed har kostnader belastat fel verksamhetsår. Detta är inte förenligt med BFNAR 2012:1 (K3).

Vidare har vi även kunnat identifiera brister, ur interkontrollperspektiv, gällande MHF:s tillvägagångssätt för beräkning av den lönekostnad som har återrapporterats till TRV, samt system för tidredovisning. Vi har för flertalet projekt inte erhållit erforderliga underlag över hur lönekostnader beräknats fram för vissa personer involverade i projekten. Eftersom ingen uppföljning eller attestering sker av tidrapporteringen är det svårt att säkerställa att samma nedlagda timmar inte återrapporterats till olika bidragsgivare. Tidrapportering är dock inget krav enligt avtalen per 2021 och 2022, men eftersom lönekostnaden för projekten baseras på antalet nerlagda timmar bedöms det vara högst relevant att det finns tydliga system och riktlinjer för tidrapportering. I och med det tillvägagångssätt som MHF tillämpar för beräkning av lönekostnad föreligger det risk att för höga lönekostnader rapporteras till TRV.

I projekt Konsumentstöd 2022 har vi identifierat att MHF har rapporterat felaktiga kostnader till TRV avseende kostnader för resor och arvoden. MHF har rapporterat för höga kostnader om totalt 39 636 kr.

I projekt Tylösandsseminariet 2021 har vi noterat att projektet drivs både i MHF och i Tylösandsseminariet AB. MHF är avregistrerat från moms, medan Tylösandsseminariet AB är registrerat för moms. När en ideell förening bedriver en verksamhet som annars är momspliktig, skulle det kunna föreligga en risk för att föreningen även blir momspliktig (skyldig att registrera sig för moms samt ta ut och redovisa moms på de momspliktiga tillhandahållandena), bland annat beroende på verksamhetens omfattning.

Vi har lyft fram flertalet anmärkningar i avsnitt 3 och 4. Baserat på dessa anmärkningar har vi i avsnitt 5.2 lämnat rekommendationer till TRV om åtgärder att vidta framgent vid projektbidrag till ideella föreningar.

---

¹⁰ Se avsnitt 4.3.1 Projektredovisning Vältebil 2021

¹¹ Se avsnitt 4.3.2 Projektredovisning Vältebil 2022

5. Slutsats och rekommendationer

I avsnitt 5.1 nedan, presenteras vår samlade slutsats för den granskning som vi genomfört av MHF kopplat till de bidrag som TRV givit MHF och den visseblåsning som inkommit till TRV. Slutsatsen är dragen utifrån de anmärkningar som vi har genomgående i rapporten.

Vår granskning har även resulterat i rekommendationer till TRV avseende områden där det finns förbättringsmöjligheter för TRV att utveckla sina arbetssätt som används vid projektbidrag till ideella föreningar. Våra rekommendationer framgår i avsnitt 5.2 nedan.

Dessutom har vår granskning resulterat i rekommendationer till MHF. Våra rekommendationer presenteras i avsnitt

5.1 Slutsats

Baserat på den information vi har tagit del av är vår slutsats för de granskade projekten att MHF inte har läst och inte följt de avtal med TRV som organisationen åtagit sig att följa under perioden 2021 till 2022. MHF har i flertalet hänseenden inte efterlevt de avtalsvillkor som ställs i avtal som tecknats mellan TRV och MHF.

MHF och dess dotterbolag under 2020 och 2021 redovisat flertalet miljoner i negativt resultat. Återkommande förluster kan göra det svårt att försäkra ekonomisk kapacitet för framtida projekt.

Gemensamt för samtliga projekt är att projektets totala kostnader inte har bokförts på sådant sätt att de totala kostnaderna direkt kan utläsas. Dessutom har inte medlen från TRV bokföringsmässigt hållits avskilt. Detta har inneburit att vi inte har haft möjligheten att bedöma huruvida medlen från TRV hållits inestående.

Medlen bör hållas avskilt under projekttiden och i enlighet med BFNAR 2012:1 (K3) bör intäkter realiseras i samband med att kostnader belastar projektet. Enligt K3 ska medel med återbetalningsskyldighet bokas som skuld tills dess att de har nyttjats. MHF har inte bokfört sina transaktioner i projekt på sådant sätt.

Med anledning av att kostnader i projekt inte bokförts på ett sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas, finns det en risk att MHF kan ha använt projektbidrag för ändamål som inte är projektrelaterade. I och med detta föreligger det också en risk att samma kostnad kan finansieras av flera bidragsgivare.

MHF har dessutom inte efterföljt avtalet med TRV i den bemärkelsen att TRV skriftligen underrättas om förändringar i projektledningen gällande projekt Vältebil 2021.

Ett krav enligt avtalen mellan TRV och MHF är att projektets kostnader skall vara hänförliga till budgeten i ansökan. I intervjuer med MHF har det framkommit att ingen kontinuerlig budgetuppföljning genomförs under projekttiden, samt att det inte finns några interna styrdokument/riktlinjer angående budgetuppföljning. Eftersom bokföring inte skett på sådant sätt att projektets totala kostnader direkt kan utläsas, samt att ingen rutin avseende budgetuppföljning har funnits, förekommer det en risk gällande trovärdigheten i den ekonomiska redovisningen MHF delgivit TRV i samband med slutrapporteringen.

Vår bedömning är att MHF inte helt kan styrka faktiska kostnader inom ramen för granskade projekt, vare sig vad gäller lönekostnader eller övriga kostnader. Avseende lönekostnader har vi identifierat brister i MHF:s tillvägagångssätt för beräkning av den lönekostnad som återrapporteras till TRV. I och med det tillvägagångssätt som MHF tillämpar för beräkning av lönekostnad föreligger det risk att för höga lönekostnader rapporteras till TRV.

MHF har inte heller kunnat styrka regionens kostnader då MHF vidareförmedlat projektbidrag till dem. Detta eftersom MHF inte efterfrågat erforderlig återrapportering. Dessutom har fakturering

från regioner skett på ett sådant sätt som inte är förenligt med BFL. MHF har också bokfört fakturor från regioner under fel period och därmed har kostnader belastat fel verksamhetsår. Detta är inte förenligt med BFNAR2012:1 (K3).

I projekt Konsumentstöd 2022 har vi identifierat att MHF har rapporterat felaktiga kostnader till TRV avseende kostnader för resor och arvoden. MHF har rapporterat för höga kostnader om totalt 39 636 kr.

I projekt Tylösandsseminariet 2021 har vi noterat att projektet drivs både i MHF och i Tylösandsseminariet AB. MHF är avregistrerat från moms, medan Tylösandsseminariet AB är registrerat för moms. När en ideell förening bedriver en verksamhet som annars är momspliktig, skulle det kunna föreligga en risk för att föreningen även blir momspliktig (skyldig att registrera sig för moms samt ta ut och redovisa moms på de momspliktiga tillhandahållandena), bland annat beroende på verksamhetens omfattning.

Av granskningen som vi har genomfört och material som vi har tagit del av har vi inte kunnat bedöma om de avvikelser som MHF gjort från efterlevnad av avtalen mellan TRV och MHF, varit medvetna eller om det berott på okunskap.

Av det som framgått i visseblåsningen har det förekommit en eller flera situationer för vilket vi dragit slutsats som är i linje med påståenden som tas upp visseblåsningen. Det förekommer också påståenden som vi inte har kunnat dra en slutsats kring på grund av olika orsaker. Det har exempelvis berott av avsaknad av erforderliga underlag och att projektredovisning inte tillämpats fullt ut.

Den första tabellen nedan avser vår förklaring till färgkoder som i nästkommande tabell används för att presentera vår slutsats kring det som lyfts i visseblåsningen.

Tabell 19 - Förklaring färgkoder

Slutsats	Förklaring
	Baserat på den granskning som vi har genomfört har det förekommit en eller flera situationer för vilket vi dragit slutsats som är i linje med visseblåsningen.
	Baserat på den granskning som vi har genomfört har det förekommit en eller flera situationer som gjort det svårt för oss att utreda visseblåsningen vidare. Då vi inte kunnat gå vidare med att utreda påståendet föreligger det ändå en risk att påståendet stämmer.
	Baserat på den granskning som vi har genomfört har det förekommit en eller flera situationer för vilket vi dragit slutsats om att påståendet i visseblåsningen inte stämmer.

Tabell 20 - Slutsats visseblåsning

Sammanfattning visseblåsning	Slutsats
Dubblering av projektbidrag.	
Projektbidrag som överförts till andra enheter utan underlag.	
Ingen tidsredovisning sker. Årsarbetstiden överskrids.	
Projektmedel hålls ej åtskilda på separat konto.	
Projektmedel hålls ej inestående under projekttiden.	
P.g.a. likviditetsbrist så används projektbidrag direkt för att betala lön och hyra.	
Föreningen med sina dotterbolag går flertalet miljoner back varje år.	
Föreningen är oförmögen att hålla budgetar.	
Bokföring sker inte så att projektets totala kostnader direkt kan utläsas.	
Projektmedel har utbetalats till ideella föreningens egna aktiebolag.	
Projektmedel som överförts till regionala samt lokala avdelningar har inte använts för lönekostnader utan går sannolikt in i den lokala föreningens kassa	
TRV:s medel går till allmän kassa hos lokal förening och används inte till att betala lönekostnader. Arbete har utförts ideellt.	
Oseriös hantering av projektbidrag från TRV gällande MHF under 2021 till 2022.	
Flertalet anställda som slutat i organisationen känner till detta.	
Styrelseordföranden och flertalet anställda är involverade i detta.	

Vi har lyft fram flera anmärkningar i avsnitt 3 och 4. Baserat på dessa anmärkningar har vi i avsnitt 5.2 lämnat rekommendationer till TRV om åtgärder att vidta framgent vid projektbidrag till ideella föreningar. Våra rekommendationer presenteras i avsnitt 5.2 nedan.

Vår granskning har även resulterat i rekommendationer till MHF. Våra rekommendationer till MHF presenteras i avsnitt 5.3 nedan.

5.2 Rekommendationer för framtida arbetssätt vid givande av projektbidrag till ideella föreningar

Efter genomförd granskning har vi identifierat följande områden där det finns förbättringsmöjligheter för TRV att utveckla sina arbetssätt som används vid projektbidrag till ideella föreningar.

Vi rekommenderar TRV att:

- ▶ Förtydliga vad som TRV anser är tillåtet gällande överföring av projektmedel inom organisationen, exempelvis till regionalavdelningar och dotterbolag. Exempelvis bör det förtydligas vilka typer av underlag som behöver finnas hos TRV:s motpart (exempelvis tidrapporter, underlag på resekostnader eller liknande) när medel vidareförmedlas till regionavdelningar och dotterbolag.
- ▶ Ställa krav på finansiell återrapportering av erhållet projektbidrag om överföring av projektmedel sker inom organisationen genom att beskriva att samtliga projektkostnader ska vara särredovisade i organisationens huvudbok. I de fallen det inte finns möjlighet för

projektredovisning av vissa kostnadsslag (exempelvis personalkostnader) så bör TRV kräva att en sidoordnad projektredovisning i Excel upprättas, som kan delas med TRV vid förfrågan.

- ▶ Utveckla skrivelsen avseende bidragsmottagares användande av underleverantörer. TRV bör överväga om det förekommer situationer då bidragsmottagaren bör konkurrensutsätta sina inköp genom upphandling. För detta kan TRV sätta olika krav utefter olika beloppsgränser.
- ▶ Förtydliga vilka typer av lönekostnader som får belasta projekten och hur lönekostnaden ska beräknas. Detta för att minimera risken för dubbelfinansiering. Exempelvis kan TRV ställa krav på att en avstämning sker på årlig basis där bidragsmottagaren kontrollerar att ingen anställd har högre lönekostnad mot externa parter än den faktiska kostnaden som finns hos bidragsmottagaren.
- ▶ Ställa krav på bidragsmottagare att tidrapportering bör ske av all tid. Detta för att minimera risken för dubbelfinansiering.
- ▶ Utveckla revisionsinstruktionen så den följer utvecklingen av ISRS 4400-standarden samt globala oberoendestandarder.
- ▶ Granskningsmoment bör utformas med begrepp som bekräfta, jämföra, stämma av, inspektera, fråga, kontrollräkna och observera. Instruktionerna bör ej innehålla begrepp som har bedömningar i sig, exempelvis rimligt och översiktligt och bör inte heller innehålla begrepp som kan vara otydliga eller som tyder på att revisorn dragit en slutsats.
- ▶ Uppdatera instruktionen avseende att den hänvisar till ISQC 1 som inte längre finns. I stället bör ISQM 1 inkluderas.

5.3 Rekommendationer till MHF

De observationer som återgivits i vår rapport har sedermera renderat i att vi lämnar följande rekommendationer till MHF:

- ▶ att framöver, i enlighet med avtalen mellan TRV och MHF, skriftligen underrätta TRV vid viktigare förändringar.
- ▶ att skapa rutin för budgetuppföljning i projekt. Detta för att säkerställa att utfall ligger i nivå med budget eller för att fånga upp eventuella avvikelser.
- ▶ att skapa rutinbeskrivning och mallar för budgetuppföljning av projekt. Detta för att projektledare inom MHF ska kunna genomföra budgetuppföljning på ett enhetligt sätt.
- ▶ att bokföra projektbidrag i enlighet med BFNAR 2012:1 (K3) genom att boka bidrag som skuld fram till dess att det utnyttjas. I samband med att bidrag nyttjas kan MHF bokföra kostnaden som uppstår och samtidigt realisera intäkten.
- ▶ att bokföra projektrelaterade transaktioner mot projektkod och i enlighet med BFNAR för K3.
- ▶ att säkerställa att verifikationer efterföljer krav som ställs i BFL.
- ▶ att säkerställa att kostnader bokas i korrekt period genom att bokföra kostnader i enlighet med BFNAR 2012:1 (K3).
- ▶ att införa en kontroll för att undvika felsummeringar i finansiella rapporter.
- ▶ att göra avstämningar av nedlagd tid på årsbasis för att säkerställa att intäkter i årsredovisning återspeglar faktiska kostnader organisationen haft under året.

- ▶ att utreda huruvida föreningen utsätts för en moms eller skattemässig risk när projekt bedrivs i olika juridiska personer med olika momsstatus.

Bilagor

Bilaga	Beskrivning
EY01	MHF:s organisationsschema
EY02	Intervjuförteckning

EY01 - MHF:s organisationschema

EY02 - Intervjuförteckning

Nedan återges de funktioner som vi har hållit intervjuer med, inom ramen för denna utredning.

- ▶ Förbundsordförande på MHF.
- ▶ Tidigare VD på MHF.
- ▶ Ekonomichef på MHF.
- ▶ Tidigare ekonomichef på MHF.
- ▶ Två projektledare på MHF.
- ▶ Tidigare projektledare på MHF.
- ▶ Ekonomiassistent på MHF.

Därtill har vi haft flera avstämningar och löpande korrespondens med TRV. Via TRV har vi haft direktkontakt med fem olika personer kontinuerligt. Dessa personer har i sin tur vidareförmedlat uppgifter till oss som de har erhållit. Vi har följt upp de uppgifter som varit av relevans för vårt uppdrag.

EY | Building a better working world

EY exists to build a better working world, helping create long-term value for clients, people and society and build trust in the capital markets.

Enabled by data and technology, diverse EY teams in over 150 countries provide trust through assurance and help clients grow, transform and operate.

Working across assurance, consulting, law, strategy and transactions, EY teams ask better questions to find new answers for the complex issues facing our world today.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via ey.com/privacy. For more information about our organization, please visit ey.com.

© 2023 Ernst & Young AB
All Rights Reserved.

ey.com